

Délibáb

23.
SZÁM

50
FILLÉR

Fényes Aliz
NAPLEMENTE ELŐTT
(Vigszínház)
(Inkey felv.)

RÁDIÓMŰSOR
JUNIUS 5-TŐL JUNIUS 11-IG

T X.

Vásánap délelőtt

mag
dezn
szin
pusz
Szo
suk
kép
fej

mé
abl
Ma
ért
a
tő
N
vi
m
k
e
a
t

r
a
r
a

Délibáb

Művészeti, irodalmi,
film és rádió hetilap

Főszerkesztő:

BIBÓ LAJOS

Megjelenik minden szombaton

XVIII. évfolyam

Budapest, 1944
június 3.

23. szám

Ünnep után

A könyvnappal nagyjában lezárult az a hivatalosnak mondható időszak, amely a magyar szellemi élet úgynevezett mozgalmasabb hónapjait jelenti. Őszig nem igen rendeznek műterem-kiállításokat, bezárja kapuit az Operaház, nyári szünetet tart a többi színház; szeptemberig alig várható olyan nevezetesebb kultúresemény, amely a magapuzta tényével is reprezentálná a kiterjedt magyar szellemi élet törekvéseit és céljait. Szokás ilyenkor beszámoló formájában megbírálni a lezajlott évad eredményeit. Állapítsuk meg: ha a fegyverek dörgése közben nem is némultak el a múzsák, ellentétben a képzőművészeti és zenei cseményekkel, színházaink nem a legnagyobb erkölcsi sikerrel fejezik be a szezon.

Tájékozatlanság vagy túlszigorúság állapíthatná meg csupán, hogy ezért a körülményért egyedül a színházak felelősek. Nem a színházak körül volt a hiba, hanem abban a nem túlságosan biztató szerénységben, amellyel a hazai termelés maradt adós. Magánszínházaink egyrésze minden lehetőt elkövetett, hogy kiváló szerzőkkel, komolyértékű színpadi alkotásokkal és művészi előadással igyekeztek kedveskedni látogatóinak, a közönség azonban ezúttal nem nagy lelkesedéssel támogatta ezeknek a színházaknak a törekvéseit és áldozatkészségét. Jóindulatú álmodás jellemezte ebben a szezonban a Nemzeti Színház műsorpolitikáját is és bizony ezúttal a legváltozatosabb címeken viszonylagosan az ország első színháza maradt el utolsó éveinek vitathatatlanul komoly munkája és jelentős sikerei mögött. Kicsinyes szempontok, belső torzsalkodások, főképpen pedig darabhiány okozták ezt a bágyadtságot is. De hozzájárult ehhez a méla eredménytelenséghez az a kulisszákmögötti zajtalan, de annál ártalmasabb harc, amely a pillanatnyi politikán keresztül az öltözők falai közül igyekezett megbénítani a zavartalan művészi irányítást.

Szeretnénk hinni, hogy múltó jelenség mindaz, amely átmenetileg megbillentette a magyar irodalmi és művészi élet belső egyensúlyát. És ismételten szeretnénk hinni, hogy az a politika, amely kizárólag sajátmagát jelenti és fejezi ki, végre-valahára végérvényesen átalakulna irodalmi és művészeti politikává és ezzel a céltudatossággal szolgálná a saját, és ezen keresztül a magyar szellemi élet mindig vitathatatlanul azonos érdekeit.

(bl.)

Kontuly Béla: Albrecht királyi herceg felesége

Antal Károly: Csikó

FRISS SZELEK

Vajjon hol késik az igaz tanítás, mely kemény magyar koponyánkba erős ököllel veri a művészet, a nemzeti művészet étellel-itallal egyenrangú szükségességének érzését. Mikor mondjuk ki nyíltan, hogy egy magyar festő, szobrász, műzsikus vagy író ugyanolyan erős köve nemzeti létünk bástyáinak, mint a vasatverő munkás, a törvénytartó jogász, a magyar kereskedő, hivatali ember vagy bárki más. Csak egy degenerált társadalom becézi luxus ebbélt kiválasztott művészeit, csak egy hamis, korcs életszemlélet hagyja éhkoppon veszni a neki nem tetsző életerős alkotókat. A népi öntudattól átitatott sajátos magyar kultúrában azonban minden igaz tehetségnek jogot kell kapnia az élethez s tehetségének teljes kifej-

Kocsis: Szent Borbála

teszléséhez. Ma ezt a célt kell szolgátnia minden kiállításnak, hangversenyteremnek egyaránt. Művészetre, s különösen önmagunk, magyarságunk értéket emelő műalkotásokra ritkán volt nagyobb szükség, mint napjainkban.

El kellett mondanunk előjáróban mindezt most, amikor a Műcsarnokban megnyílt a VII. Nemzeti Képzőművészeti Kiállítás. Ez a tárlat az első, amely csak magyar művészeket enged szóhoz jutni s a kiszorult idegen szellemiségű festők, szobrászok helyére végre bejutottak olyan magyar értékek is, akik előtt eddig zárva voltak rangot jelentő műcsarno-

Istókovits Kálmán: A Szentkorona elrablása

A MŰCSARNOKBAN

künk kapui. Még dolgozott a képeket akasztó, szobrokat állító munkáshad, mikor végigjártuk a termeket, de már a látottak is meggyőzték arról, hogy frissebb levegő légítja e termekben a tüdőt. A kiállított képek és szobrok a zsűri szerencsés esillagzat alatt folyó munkájáról tanuskodnak. A konzervatív irány képviselői közül bekerültek azok, akik művészetükkel becsületesen, kétségtelen formai tudással szolgálgatják saját elképzeléseiket, a haladó fiatalok közül pedig úgy a párizsi, mint a római iskola hívei megkapták az őket illető helyet. Az arány szerencsés, túlzásokkal egyénieskedő feltűnésséggel nemigen találkozunk s a maradékos nagy újabb szemlémű művek közös nevezője minden esetben az igazi művész alkotókedve volt. A tárlat mintegy ötszáz műtárgya között természetesen találunk műveket, melyek még

Basilides Barna : Hazafelé

Csizsághy : Csendélet

Pituk : ... és jöttek a pásztorok

nem érték el a műcsarnok kiállításaink remélt és méltó színvonalát. De ez mindenhol elkerülhetetlen és a változatlan színvonalas alkotások merész szépsége, jelentősége amúgyis eltereli a gyengébb művekről a figyelmet.

A nevek felsorolása e kiállításnál feleslegesnek látszik s helyünkéből amúgysem telne rá. A kritikus előtt az őtfogó kép a fontos, amely a VII. Nemzeti Képzőművészeti Tárlatnál derűs és biztató. Művészeink, de különösképpen fiatal szobrászaink tiszta tükrét adják elmélyült-ségüknek, tehetségüknek, alkotó lendületüknek s bizonyos, hogy a tisztultabb levegőben művészetünk is erősebb virágzásnak indul. Az új rugyeket már e kiállításon is látni lehet.

György László

A. Czene János : Önarckép

Ráthonyi Ákos

Hadd kezdjem egy példabeszéddel:

Egy faluban születik egy földműves gyerek és ugyanakkor születik egy arisztokrata-gyerek. Ez utóbbi előkelő szanatóriumban látja meg a napvilágot, professorok hádának felügyelete mellett és azonnal egy screg ápolónó veszi gondjaiba. Amaz egyszerű, szalmazsákos ágyon érkezik meg, egy bábaasszony segédlete mellett. Mégis az a helyzet, hogy az arisztokrata-csemete, akit nőrszök neveltek tápszereken, a higiénia és komfort minden eszközének birtokában — 100 eset közül 99-ben sápadt, vézna, beteges gyerekké fejlődik; a parasztivadék viszont, akihez nem jártak orvosok, aki az utcán nőtt fel és a modern orvostudomány minden előírásával ellenkező nevelésben részesült — ha életben marad, — vasgyúró lesz, aki 10 éves korában segít a szüleinek a nehéz testi munkákban, 12 éves korában pedig a felnőttekkel egyenrangúan szánt, vet, arat...

Nos, a magyar filmnél az a baj, hogy arisztokrata-gyerek...

A magyar film melegágyi növény. A legcseké-

Egy izgalmas felvétel

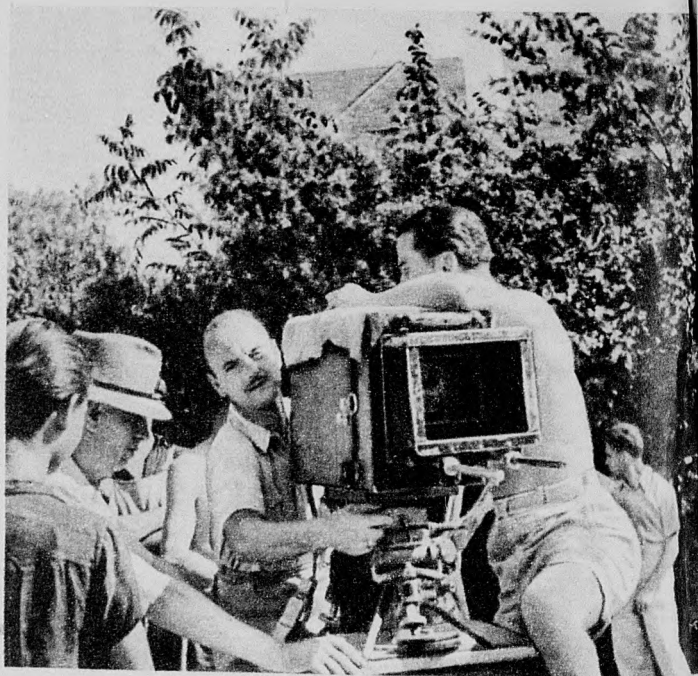
VAD-ÉS VÉDŐBESZÉD a magyar film ügyében

ELMONDJA: RÁTHONYI ÁKOS

lyebb szétől is óvják, minden lehető orvosságot beadnak neki — és kibújik egy csenevész palánta.

Tegyék ki a magyar filmet bátran meztelenül a jégre. Vagy tüdőgyulladást kap és elpusztul, vagy élethen marad és ez esetben olyan erős lesz, hogy nyugodtan felveheti a versenyt a külfölddel!...

A bajok mindjárt a témaválasztásnál kezdődnek. A magyar filmnél a múltban nem volt szabad hozzányúlni bizonyos témákhoz, nem lehetett elmondani azt, ami szükséges. Sokan csodálkoztak, hogy filmjeink elsekélyesedtek, semmitmondók lettek — holott nem volt szabad semmit mondanok! Vagy ha valamit szabad volt is megcsinálni, nem lehetett kivitelezni. Eszembejuttat az Odesszából visszatelepülő németek karavánjával. Két hónapja voltak úton. Nemesak festői látvány volt, hanem azonnal költői gondolatokat ébresztett. Arra gondoltam: ha ezeknek a népvándorlásból filmet akar-nék készíteni (mondjuk, kiragadnám közülük egy család történetét) vagy ha adná Isten, a csángók mind hazatér-nének és ezt szeretném megörökíteni — milyen akadályok-ba ütköznek... Csak egyet említek meg: a statisztériát nyilvántartott filmkamrai tagokból kellene összeválo-gatnom, lehetőleg jelmezkölcsonzóból vett jelmezekkel.

Ében
KOS

Ezek persze távolról se tudnák visszaadni azokat a típusokat, akiket én láttam... Mert például, bár rólam is azt mondták, kacsiás bajuszom van, én se tudnám őket megszeméltetni. De ezt talán felesleges bővebben magyaráznom...

Ezeket a hibákat csak úgy hirtelenében ragadtam ki... A pénzkérdés, a kevés mozi problémája és a többi baj már annyira elcsépeledt dolgok, hogy azokat nem is volna szabad külön felsorolni...

Különböztetés is annyi vád és védőbeszéd hangzott el már a magyar film ügyében, annyi véstörvényszéket ültet már a film és készítői felett, annyit támadták a filmgyártást és bennünket, akik közreműködünk benne... Hagyjuk ezeket és próbáljunk dolgozni, hátha sikerül... Azok az urak, akik állandóan támadnak, vádolnak, lássák be már végre, hogy háború van! Legyünk kissé nagyvonalúak és ne keressünk a kákán is csomót. Végeredményben mindnyájan jót, nagyot akarunk produkálni, csak hagyjanak!

De egyébként is az az ember mondjon legelőször vádbeszédet, aki még soha életében hibát nem követett el! Emberek vagyunk, mindnyájan csinálunk hibát... Vállaljuk a kockázatot, hogy rosszat csinálunk és a nagyközönség távol marad alkotásunktól. Aki pedig tehetségtelenségből, vagy butaságból, vagy nem is tudom milyen indokból következetesen rosszat csinál, az előbb-utóbb feltétlenül elmarad. Jót kell produkálni. Jó pedig az, amit a közönség aláír és szentesít. Ha a legművészebbnek szánt, óriási körültekintéssel, pazar eszközökkel készített film nem jó, a közönség

Katonai szakértők társaságában az „Anyamasszony katonája” e. film felvételeinél

nem nézi meg. De ha a legegyszerűbb vigjáték — amelynek gyártásánál csak silány eszközök álltak rendelkezésre, — jó, akkor a publikum bemegy a moziba. Meggyőződéseim szerint a legnívótlanabbnak bélyegzett vigjátékoeszkának is lehet mondanivalója és ez esetben jó.

Azzal érvelhet valaki, hogy az elmondottak annál kevésbé helytállóak, mivel a közönség is tévedhet. Erre azzal felelek, hogy tapasztalatom és a gyakorlat szerint a tömeg véleménye színház, film és könyv terén csálhatatlan! Van egy külföldi közmondás, amely magyar fordításban körülbelül így hangzik:

„Félrevezethetsz egy embert mindig. Félrevezethetsz minden embert egyszer. De nem vezethetsz félre minden embert mindig!...”

Tolnay Klári és Berezy Géza az „Egy esők és más semmi” e. Ráthonyi-filmben

Irodalompártolás

Beszélgetés vitéz Szabó Lajossal, a Magyar Irodalompartoló Társaság elnökével

Az írói érvényesülésnek Magyarországon olyan rögösek az útjai, mint talán sehol máshol. Pedig a megélhetés gondjai azokat az embereket terhelik, akik a magasabb elhivatás céljainak élnek, látomásaikat szeretnék megrögzíteni, az írói küldetésnek akarnának megfelelni, de a kenyérgondok lassan-lassan megalkuvásra kényszerítik őket — szóval magyarul megmondva: tehetségük árubaocsátására. Ezt a könyvkapitalizmus vamszedői lehetőleg alaposan kihasználta és az írók tehetségéből a nekik megfelelő részt — sokszor éppen nem a legjavát — bocsátották piacra. A társadalmunk figyelme sajnos nem nyílt meg mindeztáig a magyar írók problémái, anyagi és szellemi függetlenségének megteremtése irányában.

Érdekes és meglepő módon éppen a magyar ügyvédek egy csoportja ismerte fel ezt a nemzeti fontosságú kérdést és a fiskálisok vitéz Szabó Lajos ügyvéd, a Magyar Ügyvédek Nemzeti Egyesületének elnöke kezdeményezésére álltak össze, hogy egy új, nemzeti szellemi irodalmi társaságot létesítsenek. 1942 végén indították meg a szervezkedést s munkájuk eredményeképpen ma már 15 magyar író kapott tőlük olyan jelentős anyagi támogatást, amely segítette nekik megteremteni az anyagi függetlenség boldog állapotát, vagy legalábbis a nélkülözéstől megmentettek sok olyan író, akik már az anyagi romlással velejáró szellemi függőség zsákutcájába kerültek volna.

Vitéz Szabó Lajos, a Magyar Irodalompartoló Társaság elnöke

Szervezetükbe azóta behívták a magyar társadalom minden rétegét, nemcsak magánembereket, irodalombarát-rajongókat, hanem iparosokat, kereskedőket és gyárosokat is maguk közé „csábítottak” s igen sok nagyüzem és részvénytársaság, gyár és szövetkezet is tagjaik között van s készséggel fizeti a tagdíjat.

A kitüntetett tizenöt kiváló magyar író gazdag és tiszta hangon fordult a magyarság sorskérdései felé. Körülöttük nem fénylettek az anyagi jólét glóriái s inkább olyan írók kerültek az irodalmi közélet előterébe, s kaptak fényt és dísz, elismerést, népszerűséget, rangot, anyagi előnyöket s közéleti szerepet és pozíciót, akikben maga a magyarság nagyon fogyatékosan, többnyire csak utánérzéssel vagy egyáltalában nem jutott kifejezésre s akiknek a magyar nép s a magyar történelmiség számára igen sovány, felszínes, alkalmi szólamszerű mondanivalói voltak, ha voltak egyáltalában. E díszben, fényben, anyagi javakban bővelkedő irodalmi élet alatt csak nagyon lassan kezdett kibontakozni egy másik magyar irodalom, minden elnyomattatása ellenére egyre tisztább és gazdagabb hangon, tudatos gonddal kapcsolódva a magyar hagyományokba. Ez az irodalom mégis hiába vetett fel nagyobb egyéniségeket és döntőbb műveket — írói anyagi támaszték nélkül maradtak. Ezt szolgáltatja nekik két éven át a Magyar Irodalompartoló Társaság, amelynek a munkájáról a következőket mondotta a Délibáb olvasóinak vitéz Szabó Lajos, az elnök:

— Az első, tízezerpengős nagydíjat Szabó Dezsőnek ítélte

a Társaság, mert élete művével, tisztán irodalmi eszközökkel a legnagyobb szolgálattal tette a magyarságnak. Ezenkívül kiosztottunk nyolc darab 3000 pengős és nyolc darab 1500 pengős díjat Bibó Lajos, Erdélyi József, Kodolányi János, Sinka István, Szabó Lőrinc, Szabó Pál és Tamási Áron — valamint Asztalos István, Barsi Dénes, Bözödi György, Grótyás Pál, Kádár Lajos, Tatay Sándor és Wass Albert között. Egyforma gondallal kerestük és találtuk meg bennük: a magyarságnak, mint közösségnek sajátos megnyilatkozásait és a vitán felüli szellemi szintet — egyszóval eredendő magyarságot és tiszta irodalmat... ”

A Magyar Irodalompartoló Társaság jövő tervei közül különleges figyelmet érdemel az az elhatározásuk, hogy a közeljövőben olyan fiatal írókat is jutalmaznak, akik az irodalmi érvényesülés rögös útjain éppen csak megkezdték a pályájukat, de még kiadói „fémjelzés” hiányában anyagi támaszték nélkül állnak. Ennek alkotásilektani hatása minden bizonnyal a legdübösebb lesz a kibontakozó új magyar írói nemzedékre. A könyvnap kiadványait is különös gonddal veszik szemügyre, mert ezek közül választják ki

A Társaság kitüntettjei

Bibó Lajos

Erdélyi József

Kodolányi János

Sinka István

Szabó Dezső

Szabó Lőrinc

Szabó Pál

azt a legjobb és nemzeti szempontoknak legmegfelelőbb alkotást, amely az idei tízezer-pengős nagydíjat megérdemli. Szavak és szövegek helyett végre ezek nagyjelentőségű tettekkel tölti be igen jelentős szerepét a Magyar Irodalompartolók Társasága nemzeti életünkben. Az 1943. január 17-én tartott alakuló közgyűlésen már 202 tag jelentkezett — a magyar természetet ismerve — már magában nagy dolog. De nem pusztán a beállítással tekintették elintéztnek a dolgukat, hanem gondosan figyelik a magyar irodalom sorsát és a könyvkiadásunk eseményeit. Az alapítók lelkesedése nagy lendülettel terjesztette a Társaság eszméjét s az alakuló közgyűlés után már tömegesen csatlakoztak a mozgalomhoz. 1943 végére már hatszázra emelkedett a tagok száma s olyanok is akadnak, akik nem léptek ugyan be, de ettől függetlenül anyagilag támogatják a Társaságot céljaik elérésében. A tagoknak egyharmad része csak ügyvéd — hivatalnokok, iparosok, mérnökök, parasztok, miniszterek, képviselők, diákok, sorakoznak egyre többen ehhez a nemes szándékú irodalmi testülethez, amely új utat nyitott a magyar irodalom előtt...
E. J.

Tamási Áron

Asztalos István

Barsi Gábor

Bözödi György

Gulyás Pál

Kádár Lajos

Tatay Sándor

Vass Albert

FILMKRITIKÁK

Magyar sasok

Az első magyar repülőfilm

A filmjátéknak hármask szerelmi történet ad keretet s az első részben sportrepülőink életébe nyerhetünk betekintést. Matolay Géza és Jánosy István, a forgatókönyv írói, valamint László István rendező eleven színekkel mutatják be, hogy milyen fontos szerepe van a sportrepülésnek a későbbi katonai kiképzés szempontjából. A sportrepülés ugyanis előkészítője a hősi szellem kialakulásának és a bátor helytállás gondolatának. A Hármashatárhegy és környékének festői képsorozata tárul a néző elé, miközben síklőrepülőink bravúros repülőgyakorlataikat végzik. Ezeket a képeket mindenki gyönyörködve szemlélheti. A három fiatal pár szerelmi regényébe egy izgalmas és igen tanulságos kémtörténet illeszkedik s ezután fordul a dolog komolyra, amikor a magyar csapatok is beavatkoznak a háborúba. A film férfifőszereplői is a harctérre kerülnek gépeikkel s hatalmas arányú légi csatákban vesznek részt. Azok a felvételek, amelyek bombázóink és vadászaink küzdelmét mutatják be az ellenséges alakulatokkal, olyan nagy méretűek, amilyeneket a több millió dolláros amerikai repülőfilmekben sem láthattunk. Ez természetes, mert hiszen néhány évvel ezelőtt egyáltalán nem is lehettek olyan nagyarányú légi tevékenységek, mint ma. El kell ismerni, hogy a film rendezője és a felvételek készítője komoly dícséretet érdemlő munkát végeztek a légi küzdelmek filmszalagra vételeivel. A fiatal szereplők is megállották a helyüket, élükön Perényi Lászlóval, aki egy vitéz repülő századost játszik. Mellette Szemere Vera, Kertay Lili, Serényi Éva, Halász Géza, Stolpa András, Lázár Gida, a beérkezettek közül pedig Pethes Sándor, Maklary Zoltán és Fáy Béla jutottak nagyobb feladatokhoz.

Idegen utakon

Magyar filmdráma

Ez a film igen jó példa arra, hogy mit jelent a művészi kivétel szempontjából, ha a filmgártó a szöveggékönyv-írónak, rendezőnek és színésznek szabadkezet ad s nem kíván tőlük semmi olyant, ami a kasszasiker felé tekintő alacsonyabbrendűséget szolgálja. Barabás Pál, az író élt a szabadságjogával, kerülte az olcsó hatást, a közhelyeket, az érzélgőséget s bár Kopácsy Margit témájából problémafilmet írt, minden propagandaiztól mentesítette szöveggékönyvét. Apáti Imre, a Nemzeti Színház fiatal tagja, mint rendező komoly elmélyüléssel, filmszerű elképzeléssel vezette a játékot, amely egy törvényszéki tárgyalás keretében pereg. A megtévedt fiatal orvosnő áll a bírái előtt, aki otthagyta a gyermekkórházat s egy divatos szanatóriumban vállalt állást, hogy a végén visszatérjen régi komoly munkahelyére, ahol a tudós fiatal adjunktus várja szerelemmel. A megtévedt és megtérő orvosnőt Tolnay Klári alakítja. A legegyszerűbb és legtisztább eszközökkel játszik akkor is, amikor a tárgyalóteremben kihallgatják s akkor is, amikor az elmondottakat kell megjátszania. A kitűnő Szilassy László a honvivánszerepek után ezúttal figyelemreméltó drámai színésznek bizonyul.

Örök küzdelem

Bolsevista-ellenes olasz film

A filmnek eddig csak az első részét mutatták be „Élni akarunk” címmel. A cselekmény Szentpéterváron játszódik, abban az időben, amikor a GPU megkezdte ismert tevékenységét. A nagyvonalú és tiszta művészi eszközökkel készített olasz filmalkotás minden kiribó célzat nélkül egy polgári családot s annak környezetét állítja előtérbe és így rajzolja meg a bolsevista világ kíméletlenségét, kegyetlenségét, amelyet az embereket gyötrelmes nyomorúságba hajszolla. A játék hősnője a fiatal leány, aki mérnök akar lenni, de elviszik az egyetemről, mert nem tagja a kommunista pártnak s szerelmesével együtt elsodorja őket a bolsevista vihar. A leányt drámai erővel személyesíti meg Alida Valli, akinek rendkívüli képességeit már sok filmből ismeri a magyar közönség. Mellette a szintén jól ismert Fosco Giachetti és Rossano Brazzi játszanak főszerepeket.

Kállay István

Az UFA művészfilmje: A NAGY ÚT

Siegfried Breuer
és Gusti Huber

Egy szegény varróleány szerelmének, csalódásának és talpraállításának történetét meséli el művészi eszközökkel a Hans Steinhof rendezésében készült Ufa-Terra-film. A leányt, aki a maga erejéből, nehéz küzdelmek árán jut a színpadra és szerzi meg a világhírnevet, Gusti Huber játssza. A többi nagyobb szerepet Siegfried Breuer és Eugen Klopfer alakítják, továbbá Ewald Balsler, akit a magyar közönség a Rembrandt-film címszerepében ismert meg. Az újdonságot legközelebb az Uránia mutatja be.

A FARKAS—RATKÓ-DÍJ IDEI NYERTESE: UJLAKY LÁSZLÓ KÖZELRŐL

1867-ben egy művészetrajongó házaspár: Farkas István és Ratkó Ida, 10000 forintos alapítványt tett a céllal, hogy kamatait évente a Nemzeti Színház egy-egy fiatal tehetségének juttassák. Az a gyakorlat alakult ki, hogy az ország első színházának tagjai minden színi évad végén tíkos szavazásra gyűlnek össze, hogy a díjat a szerintük legérdemesebb ifjú kollégájuknak ítéljék oda: az egyik évben egy hölgytagnak, a következőben egy férfinak.

Az eredeti összeg az idők viharában összezsugorodott, úgyhogy az inflációk és egyéb gazdasági bajok következtében jóformán a nullára redukálódott. A jutalmat tehát vasgyűrűvel helyettesítették és elcincázták öt darab tizkoronás aranyt is adtak hozzá. 1924-ben a gyűrűt ezüstgyűrűvel cserélték fel, a pénzösszeg pedig évenként, az igazgatóság rendelkezése szerint változik. Tavaly például 300 pengő volt, mivel a szavazás, mint emlékeztetés, döntetlenül végződött: Szőrenyi Éva és Mészáros Ági javára holtversenyben.

Az 1944-ik esztendőben 51 szavazattal 66 közül Ujlaky László, a rokonszenves és kiváló tehetségű színművész kapta meg a Farkas—Ratkó-díjat jelképező ezüstgyűrűt és 500 pengőt.

Tekintve, hogy ez a legnagyobb magyar színművészeti díj, bizonyára érdekelné fogja olvasóinkat Ujlaky László alete és az az út, amelyen eljutott ideig. Erre vonatkozólag ő maga ezeket mondja:

— 1914-ben születtem Lendvahasználton, Nemsokára Zalaegerszegre költözöttünk. Szüleim ott kezdtek iskolázni. A községi bencéseknek folytattam tanulmányaimat. Itt ismerkedtem meg

a színház különös világvai, ifjúsági előadásokon. Ezek hatása alatt elhatároztam, hogy artista leszek és az iskolai szórakoztatója, mulattatója lettem. Tízennégy éves koromban — érdekes, hogy éppen a „Falu rossza” előadásáról hazatérve — meggondoltam magam és eldöntöttem, hogy inkább színész leszek.

— Elsőnek doktor Kovacs Arisztid, a gimnázium igazgatója (jelenleg a panonnhalmi gimnáziumot igazgatja) ismerte fel képességemet és szabad kezet engedett nekem. Attól kezdve minden intézeti ünnepélyt, minden elközelhető előadást sorra én rendeztem. Ezért még ma is hálás vagyok.

— Érettségi után a Színiakademiára iratkoztam be, ahol Kiss Ferenc és Ödön Arpád keze alatt fejlődtem azaz, ami vagyok. Már akkor szép szerepnek biztaltam rám a vizsgaelőadásokon. Legemlékezetesebb mind között a Bankban Petúrja volt.

— A diploma még nem is volt a kezemben, amikor a Nemzeti Színház már szerződött. Azóta egyfolytában a színház tagja vagyok. Néha filmzem és rengeteget szerepelek a rádióban. Nem egy hangjáték főszerepét bíztak rám, de főleg szavaltok. Most, persze, kimondhatatlanul boldog vagyok, hogy ez a megtiszteltetés ér...

El kell még mondani, hogy Ujlaky László legjelentősebb szerepei a következők voltak: Ocskay brigadéros (Taries főhadnagy), Dékány András: Arany-sziget (főszerep), Elnémult harangok (Simandy tiszteletes), Osztrovszkij: Örvény (mihászna orosz paraszt), Süt a nap (Sámson Mihály), Falu rossza (Göndör Sándor). Filmen legutóbb Madách Imre öccsét, Károlyt alakította. Mint szavaltó Vörösmarty, Petőfi, Arany János, Ady Endre, Kosztolányi és különösen Dzsida Jenő, a korán elhunyt fiatal erdélyi költő verseit szereti a legjobban.

Tervei, vágyai iránt érdeklődünk.

— Komoly drámai szerepekben érzem magam a legothonosabban — jelentéki. — tehát ezeket szeretném a jövőben is játszani. De azért itt-ott szívesen tartok pályámat egy-egy könnyebb, komikus szereppel is. Ezeknél a színész maga is szórakozik és különben is remek érzés az emberket meglepíteni. Majd ha megérettém rá, egy pár klaszszikus hőst is szeretnék megformálni.

Most értettük meg igazán, miért kapta Ujlaky a díjat. Csak az igazán nagy művészek képesek ilyen szerepek lenni és ennyi önkritikával rendelkezni!

Végezetül még hozzátesszi:

— Néhány ére nős vagyok és van két kislány: a huszonhét hónapos Lacika és a nyolc hónapos Karcsika. Nekik élek és nekik dolgozom... Bizom a jövőben!...

(Ifj.)

Katicabogár

REGÉNY. — IRTA: BIBÓ LAJOS

Maguk sem tudták, hogy minek örülnek annyira, de nem is kutatták az okát. Boldog nyáresti fáradtsággal szálltak ki Pesten a vonatból. Autóba ültek és az egyik dunaparti szállodába hajtottak.

Feri két Dunára néző szobát nyitattott, kiállította a bejelentőlapot, aztán szobájába kísérte Juliskát.

— Aludj jól, Katicabogár — köszönt el tőle az ajtóban. — Aztán reggel majd megbeszéljük a hoinapi programot.

— Szép álmokat neked is.

Másnap meglehetősen későn ébredtek. Tíz óra felé járt az idő, amikor Feri bekopogott Juliskához.

— Felkeltél?

— Rögtön kész leszek — szólt ki Juliska.

Lementek és kiültek a terrasra.

Amikor megreggeliztek, Feri kérdezte:

— Budát járjuk körül, vagy pedig meg akarod nézni a kirakatokat?

— Ahogy neked tetszik — mondta határozatlanul.

Végigmentek a Váci-utcán. Juliska nem győzött ámulni. Nem a pazarság, nem a pompa ragadta el, hanem a választékosság.

Körüljárták a Belvárost. Feri fél kocsiderekra való holmit összevásárolt Juliskának.

Visszamentek a szállodába. Juliska felvitte a csomagokat a szobájába, aztán autóba ültek és áthajtottak Budára. Jó órát köszáltak, a Jánoshegyen megebédeltek. Feri még megmutatta Juliskának a Bazilikát és az Országházat, végigkocsiztak az Andrassy-úton és a Stefánián. Juliska előtte álomnak tetszett mindaz, amit látott s amit az elmúlt órák alatt átélt. Még sohasem fordult elő, hogy úgy beszélt volna Ferivel, mint ma s maga is csodálkozott azon a hirtelen változáson, amin tegnap óta átment.

Amikor később átöltözködött és lejött, Feri nem állta meg, hogy meg ne kérdezze:

— Azt szeretném csak tudni, hogy kitől tanultál öltözködni — mondta őszinte elismeréssel.

Feri még sohasem érezte magát olyan büszkének, mint ma.

— Aztán ne nézz se jobbra, se balra — figyelmeztette hízelegve Juliskát, — ma egészen az enyém vagy. Figyelj csak oda, hogy bámulnak most is rád.

— Téged bámulnak, nem engem.

— Miért szerénykedsz?

Hozták a vacsorájukat, Juliska megvárta, amíg a pincér elmegy.

— Azért — felelte mosolyogva, — mert így kislányos. Mindenki azzal kérkedik, amire a legbüszkébb. Ti, férfiak, a gyávaságokkal, mi, falusi ártatlanságok, a szendeségünkkel.

Feri öntött egy kevés pezsgőt a poharába.

— Ravasz feleleteket adsz, az bizonyos. Szóval az örök fegyver? Az a bizonyos előre megfontolt ártatlanság?

— Ugy van. Okos lány, meg okos asszony gyerekei szemben szabadszájú, vakmerő és kacér, férfiakkal szemben pedig anyainak tetteti magát.

Bele-belekóstolt a pezsgőbe és nevetett, amikor a poharuk közben összecsendült.

Elmében volt és most már ő kérdezte Ferit:

— Sokat mulattál azelőtt is?

— Sokat. De nem eleget.

— Itt is? Ezen a helyen is?

— Itt is. Másutt is.

— De nem szoktál berúgni?

— Dehogyan nem. De ritkán!

— Hogy viselkedsz olyankor?
 — Attól függ, mit iszom. A jó bortól jókedvű vagyok, a rossz bortól kötekedő.

A cigány idáig néger dalokat reszelt. A primás a változatosság kedvéért megpróbált áttérni egy magyar nótára. A távoli égbolton ködként sűrűsödött a kivilágított város éjszakai fénye, mögöttük rejtelmes suttogással zizegtek a sötét hárslevelek.

— De jó, de szép!... — áradt ki belőle hirtelen a legnémiabban könyörgés. — Ezzel a mai nappal boldoggá tettél egész életemre.

Most már nem is beszéltek. Haligatták, hogy dúdol szívükben a legtitkosabb öröm.

Ez már sok is volt, ebből fel kellett ébredni. Juliska megszólalt, hogy megengesztelje a szomorúságot is, amiről idáig megfeledkezett.

— Erzsikének írtál? — kérdezte bátortalanul.

Feri összererezte.

— Igen, írtam, még ma délelőtt.

Hazudott, nem írt. Amióta eljöttek, azóta eszébe sem jutott a lány.

Hátrább már kezdték leszedni az asztalokról az abroszokat. A zene elhalgatott s a helyiség lassan kiürült.

— Menjünk? — kérdezte Feri.

— Mehetünk. Későre jár.

Feri fizetett, aztán autót hozatott. Beültek, a kocsi megindult, majd kiérve a fasorból, felkanyarodott velük a Margithídra.

A Duna sötétben iramlott tova a két part között. A végtelennek tetsző lámpasor jobbról és balról őrző méltósággal virrasztotta a kihalt éjszakát.

Feri Juliskának a keze után nyúlt.

— Jól érezted magad?

— Nagyon!

S a kezét elfelejtette visszahúzni.

VI.

Amikor Erzsike a józanságra, az észszerűsége és a saját boldogságára való hivatkozással bevallotta Rohoncynak, hogy Juhász Ferinek ígérte a kezét és legkésőbb októberben megtartják az esküvőjüket, a lángba borult ember, akiben amúgy is eléggé meggyülemlett a düh és keserűség, előbb öngyilkossággal fenyegetődzött, később pedig kijelentette, hazavárja Ferit és felapítja. Majd könyörgésre fogta, végül alkudozni kezdett, hogy Erzsike legalább feltételesen mondjon le Juhász Feriről. Várja meg, amíg megszerzi azt a pénzt, amivel megnyithatja az irodáját és berendezheti pesti lakásukat.

De hiába sírt, hiába könyörgött, hiába fenyegetődzött. Erzsike hajthatatlan maradt. Rohonczy végül is vérbe borult és feltette a kérdést:

— És ha még ma előteremttem azt a tizenötezer pengőt? — mondta fenyegető hangon. Erzsike végét akarta vetni a kínos jelenetnek.

— Akkor... — felelt, csak hogy eltávolítsa már valahogy Rohonczyt, — akkor esetleg utóljára még beszélhetünk egyszer a dologról.

Rohonczy, akárcsak a verembe szorult vad, a föld mélye felé akart magának utat ásni. Elrohant Juhászhoz.

— Tudja-e kigyelmed, miért jöttem? — tört rá az öregre.

Juhász jobban tudta, mint ő.

— Nem én — mondta irtóztatós nyugalommal. Rohonczy lihegett.

— Azért, hogy megmondjam kigyelmednek a véleményemet a fiáról. Cudarság és komizás, hogy amíg oda voltam, rám licitált a hátam mögött a menyasszonyom előtt. Nodehát, ez még csak az eleje volt, nem a vég.

— Na, fene? — hökkent hátra, látszólag megrökönyödve. — Hát azért mönt vóna Pestre? Rohonczy rámeredt.

— Kiről beszél? Ej! — vágott bele ököllel a levegőbe. — Engem az most nem érdekel,

hogy azért ment Pestre. Én nem erről beszélek, hanem arról, hogy alávaló módon viselkedett a távollétemben. Addig beszélt, addig ágált Erzsikének, amíg a sok ígérettel sikerült megzavarni a fejét. Ez, szerintem, férfiatlan és becstelen eljárás. Könnyű akkor letromfolni az embert, amikor egyébként is bajban van.

Juhász megvizsgálta a pipáját, mert nem akart szelelni.

— Hm! — morfondírozott magában, mégsem csalta meg tehát a szímatja. Lassan mégiscsak kibúvik a szeg a zsákból.

Rohonczy titokban az arcát leste. Amikor berontott és elkezdte, maga sem tudta, hogyan rukkol ki majd a végén a farbával. S most egyszerre megkönnyebbült, hogy a sokat jelentő baj szót sikerült kimondani.

A látszat kedvéért darabig még pattogott, aztán takarodót fújt. Odament az öreghez és megállott előtte:

— Mondja, gazduram, igaz lelkére, milyen embernek ismert engem kegyelmed eddig?

— Olyannak, amilyen a jegyző úr. Röndös, jóra való embörnek.

— Azért beszélek csak, mert gazduram az egyetlen ember, aki előtt bátran ki merem önteni a szívemet. Ha élek, ha halok, tizenkétezer pengőt kell összehoznom, mégpedig sürgősen, különben rám omlik a ház és maga alá temet.

A falon egy nagy zöld légy mászott fölfelé, Juhász azt nézte.

— Hát hiszen a Mindönható is leginkább a szögenyfelét pártolja. Hanem az csak úgy ér valamit, ha olyan helyre gurul, ahun gyökeret tud verni magának.

— Nohát nekem éppen erre kellene.

Juhász elérkezettnek látta az időt, hogy most már a szájába adja a szót:

— Tán csak nem egész bürsubára, amely alá az asszony is aláfér?

Rohonczy lecsüggesztette a fejét.

— De bizony arra. Hiszen azért beszéltem az imént Feri ellen.

Most már Juhász támadt. De vigyázott, hogy úgy forgassa a fegyvert, hogy ne Rohonczyt, hanem saját magát döfje le vele.

— Mán pedig — emelte feljebb most már a hangját, — ha ez igaz, akkor igaz lehet a másik is. Az én gyerököm nem keverődhetik ilyen szegyonbe, mer az én pénzöm. Az én pénzömmel ne kérkődjön még a tulajdon gyerököm se, mert ha így cselekedött, akkor mán is vesztett.

Tekervényes volt ugyan egy kicsit, de azért Rohonczy megértette.

— Nem beszélnék, ha nem lenne igaz mindaz, amit mondtam. Tehát akárhogy szépítem is a dolgot, mégis csak rám licitált Erzsike előtt.

— Ha megtötte, túl köll kajátani.

Rohonczynak most már egész belsőrésze citérázott.

— Kigyelmed megbízna bennem? — mondta remegő hangon. — Jótállna értem azért az összegért?

Juhász kihúzta magát.

— Nem a pénz, hanem a becsület az első! — eresztette le az öklét az asztalra. — Aztán a gyerök az, aki az apja. Ha ű viselkedött, szegyonbe keverődött, akár neköm köll helyötte mögmutatni.

Az almáriumhoz ment, kiemelte a kis vasládát, kinyitotta és leszámolt az asztalra tíz darab százpengőst.

— Ehun a! Ez elég lösz tintára, mög papirosra, amivel majd megcsináljuk az írást. A többiről is, ha az a híres meggyün.

Rohonczy körül meglódult a levegő s a két füle dobolni kezdett.

— Bátyám uram! — ragadta meg Juhásznak a karját. — Engedje meg, bátyám uram, hogy megköszönjem a jószágát.

Magához ölelte az öreget, aztán a zsebehez kapott és kirántott belőle egy csomó papírost.

— Rogton meg is írom az elismervényt erről az ezer pengőről.

A tinta meg a toll ott volt az almáriiumon, Rohonczy megszövegezte az adóslevelet, aláírta, aztán odanyújtotta Juhásznak.

Amikor elment, Juhász papírdarabot pillantott meg a földön. Felemelte és Rohonczy után kiáltott:

— Jegyző úr, itt maradt valami.

De Rohonczy már kifordult a kapun és a kiáltás nem érte már utól.

Juhász ki akart szólni üstinek, hogy szaladjon, adja neki oda a levelet, amit bizonyosan közben ejtett el, amikor a papírcsomót kivette a zsebéből, de a tekintete akaratlanul is újból rátévedt az írásra. „Erzsike”, látta hegyes betűkkel a levél alján. Egyszerre kísértés szállotta meg.

Kinyissa? Megnézze?

Nem. Ha százszor is a lány írta, ilyen módon nem férközhetik hozzá a más titkához.

De még így is legalább ötvenszer kinyitotta, meg becsukta a levelet, amíg végül is leült vele az asztalhoz és kiterítette maga elé, hogy átfussa. Amikor a levél közepére ért, kiütközött homlokán a veríték. „Azt a bolondos, furcsa, haraggal és megbocsátással teli, különös éjtszakát pedig felejtse el...” futott át tekintete a sorokon s egyszerre nagy nyugalom szállotta meg.

Feri, amikor szombaton megérkeztek, Erzsikének a levelét ott találta az asztalon. Nem tudta, miféle levél, meg se nézte, a megszólítást látta rajta csak s az apját kérdezte meg:

— Kie ez a levél?

— A segédjegyző jart itt. Az ejtötte ki a zsebiből — mondta az öreg.

Feri letette a levelet az almáriumra.

— Azonnal el kell neki küldeni, úgy látszik, valami bizalmas levél.

Juhász szitt egyet a pipáján.

— Nezd csak meg — mondta valamivel élénkebben. — Én elővastam, oszt úgy vöttem ki belőle, nem masnak, hanem neköd van címozve.

Feri nem értette a dolgot. Kinyitotta a levelet és olvasni kezdte. Amikor a második mondathoz ért, irtelen jörrö hullám ontötte el. A vér a fejébe szökkent s a papírlap reszketni kezdett a kezében. Átfutotta a levelet s amikor az aláíráshoz ért, egyszerre kihűlt az egész teste. A szíve alatt tatongó üresség támadt, olyan irtözás fogta el, hogy csaknem beleszédült.

Kitamolýgott a kertbe, a legelső padra leroskadrt. Át sem megy, egyszerűen átküldi Erzsikének a levelet. Felesleges, hogy hazugságra kényszerítse. Ezzel csak megalázná a lányt, a saját lelkében pedig felkavarná az alvó háborgást.

Orakig gyötördött s a végén mégis csak átment Erzsikéékhez.

Amikor belépett a kapun, nem szólt, arcán nyoma sem volt a haragnak, vagy a szomorúságnak, csak megallott a lány előtt és odanyújtotta neki a levelet.

Erzsike pillantást vetett a levélre és fejsikoltott.

— elővasta? — kérdezte hálálra valva.

Feri a fejével intett, hogy igen.

Erzsike megragadta Feri kezét.

— Jöjjon! — ingóit fel benne a szörnyü félelem és az őszinte bünbanat. — jöjjon, beválllok mindent. Éskuszom, ártatlan vagyok!

Ferinek egy arcizma sem rándult meg.

— Énsem. Tudom — mondta tompa hangon. — Én vagyok az oka mindennek. Én akarom a hitat leítamasztani. Élkéstem, a mi boldogságunk már régen megnalt.

Amikor késöbör megindult a kapu felé, a lány még egyszer utóljára utána szólt:

— Ne menjen el!

De Feri ezt már nem hallotta.

Nézőkkel késöbör egy délután megint átment. Borcsa, az öreg házvezetöndő fogadta.

— A kisasszony nincs itthon, elutazott — szólt ki a konyhából.

Feri nem kérdezte, hova, azt sem, mikor jön vissza. Tudta, most már többet sohasem látja és szó nélkül fordult ki az udvarból.

Amikor Bocogó egy napon meghozta a hírt, hogy Erzsike megeskudott Rohonczyval, Feri egyszerre felszabadult a lidércnyomás alól. Másnap magával vitte Juliskát a sétájára.

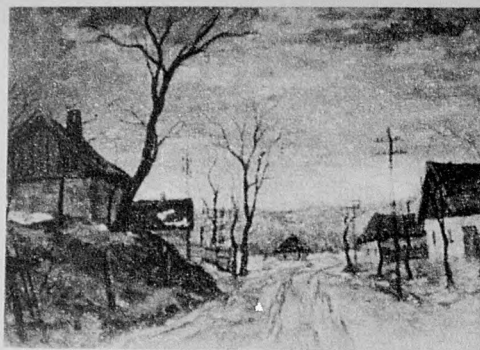
Egymas mellett mentek. Feri gyöngéd mozdulattal átkarolta.

— Megíjesztettelek, megszorítottalak, kegyetlen voltam hozzád — mondta szelíd mosolygással. — Bocsáss meg érte, Katicabogar. Szépen megvárjuk az oktöbert, aztán elmegyek én nyitvedd. Itthon maradsz, ha akarsz. Már Szoboszláynak is szóltam, tegyék el a kinevezésedet az idöre.

(Folytatjuk)

Szebb lesz a nő-és több lesz a férfi
szivacsarnok ruhában!

Baráth István „Tavaszi ébredés” című képe nagy sikert aratott a művész legutóbbi kiállításán

Fák a domboldalon. Szilvássy-Simon Margit képe a „Műbarát” kiállításán

K É P E S H Í R A D Ó

Június közepén megnyíltja kapuit az átszervezett Madách Színház. A színház új igazgatója, Cselle Lajos Kádár Lajosnak, a tehetséges népi trónak antiszemita tendenciájú „Ártatlanok” című érdekes drámájával kezdi meg az idényt. Cselle Lajos lársulátát részben a Madách Színház néhány régi tagjából, részben újonnan szerződtelett művészekből állította össze. A színház a Kádár-darabot egész nyáron keresztül játszani fogja és hogy az igen aktuális darabot a kispénzű emberek közül is minél többen tekinthessék meg, a helyáratat mintegy 25 százalékkal leszállította.

A svéd trónörökös fia, akít polgári nevén mint Lennart Bernadotte néven ismernek, a közelföbben mint filmszínész lép a közönség elé. A fiatal svéd herceg a szakemberek megállapítása szerint kiváló

tehetség és képességeinek eddig sok tanuljelét adta különböző műkedvelő előadásokon. Az arisztokrata filmszínész most majd Károly trónörököst játsza el a „Gusztáv herceg” című svéd filmben.

A Márkus Parkszínház hagyományos Letraz-darabbal nyílt. Főszereplők Simor Erzsé, Kovács Károly és Kiss Mányi.

Kőrössy Zoltán kassai színgazgatónak újabb három évre bizalmat szavazott a törvényhatósági bizottság.

A mult héten adták 25-ször Eiseemann—Vaszary-operettjét, az „Őfelsége a mamá”-t az Új Magyar Színházban.

Miklós Livia, a jóként hangversenydobogóról ismert fiatal színésznő egyik küsszínházunk primadonnája lesz a jövő szezonban.

Rövidesen üzembehelyezik Budapest egyik legmodernebb hangfelvevő stúdióját a Mar-nitz központ szuterén helyiségeiben.

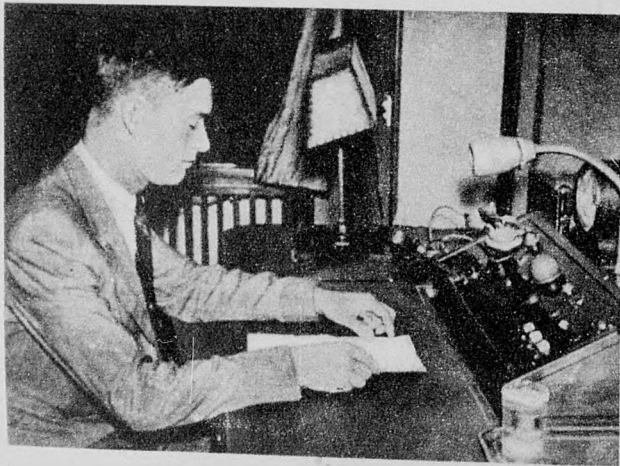
Baján a Három a kislány című operettel szabadtéri előadásban újítják fel. Rendező vitéz Hajmássy Lajos.

Vályi Nagy Géza, a kiváló költő érdekes előadást tartott a rádióban

Reviczky Gyula, a századvég kiváló költője, aki a Pelősi—Arany nemzedék és a modernebb irodalmi generációk között sok közös témát és rokon hangulatot teremtett, a könyvnapon teljes életművével nyilvánosság elé kerül. Paku Imre, a kiváló irodalomtörténész állította össze a könyvet, amelyben most kerülnek újra nyilvánosság elé Reviczky érdekes színikrillikái is.

Schweiger Rezső közezőségéd tartotta legutóbb a rádióban az „Őszinte beszéd”-et

Pünkösd, vasárnapján, közel ezer magyar-német sebesült katona előtt adták a kecskeméti 540-es hadikórházban remek műsort. A Lehetséges, fiatal Feltekny Sári, a Vígsház tagja, Feltekny Kamill, a népszerű táncoskomikus és Korách Aladár nagy sikert aratott.

*

A népszerű Dahlke-trió (Julius Dahlke, Alfred Richter és Waller Schulz)

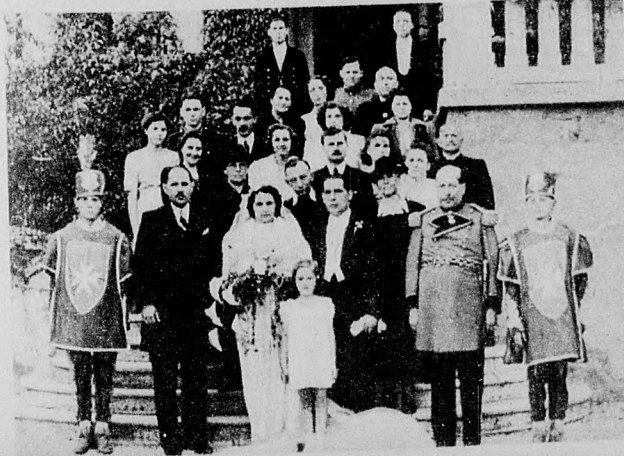

A tüzoltó segédszolgálatosok pünkösdli előadása a tüzoltó laktanyában

sikerült kamarapestet tartott Szegeden. Az ismert német művészek műsorán Beethoven-, Mozart-, Schubert-, Bach- és Kreutzer-művek szerepeltek. A hangversenyt Mader Gyula dr., a szegedi Német Tudományos Intézet lektora rendezte.

*

A VIII. körzeti légolalmi század meleg és bensőséges hangulatú ünnepséget rendezett ün-

kösd második napjának délutánján. A kunolcai tüzoltólaktanya disztermben gyülekeztek össze a segédszolgálatra berendelték, akik között nemcsak műkedvelők, hanem aktív színészek is közreműködtek a változatos és ötletes műsor kialakításában. A század parancsnoka, a népszerű Preszly Béla emlékedett hangú megnyűlője után mulatságosnál mulatságosabb számok következtek egymás

Mihály Lászlónak „A zöldtő és a király” címmel rendkívül érdekes hangjátékát hozza a rádió

után, amelyek közül az ismert Kazal László és a 2 Quiek; Palaki László és neje váltak ki. A bevétel a bombakárosultak javára 1012 pengőre emelkedett fel. — pedig nem volt belépődíj sem.

*

A Vígsház idei sikerei nem engedték műsorra tűzni sok elfogadott és a szerzőkkel megbeszélt darabok előadását. Ezek közül Márai Sándor és Illés Endre érdekes újdonságai

A főiskolai nyolcevezős verseny díjkiosztása. Az első sorban a Műegyetem győztes csapata

számíthatnak nagy érdeklődésre.

*

Úsörtos Gyula aláírta nyári szerződését a „Cserebogár sárga cserebogár” c. Erdélyi darabhoz.

Kiss Etelka és dabjoni Gyurkó Péter a pillisvörösvári ősi kúrián tartották esküvőjüket. Tanúk voltak gróf Karátszonyi Imre és Apáthy Gyula

H É T F Ő

június 5

BUDAPEST I.

6.00: Ūzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

6.25: Ébresztő. Torna.

6.45: Reggeli zene.

Közben

7.00: Hírek. Közlemények.

8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.

8.30: Rendőrzenekar. Vezényel Bánfalvi Miklós. 1. Buday Dénes: Tiszavirág; 2. Rossini: Sevillai borbély, nyitány; 3. Müller Károly: Szimfónikus tánc; 4. Bánfalvi Miklós: Pozsonyi lakodalom, egyveleg; 5. Ernst Fischer: Apróságok; 6. Friml: Indián szerelem (trombitaszóló); 7. Kiszely Gyula: Fehér orchideák, egyveleg; 8. Seale: Szép Viktória (Xilofonszóló); 9. Rust: Nevető élet, nyitány; 10. Gondör Emil: Győzelmi induló.

9.40: Kedvelt szalonzenekarok.

10.00: Hírek.

10.10: A rádiózenekar műsorából.

11.10: A Légierők zenekara. Vezényel Dorozsai Károly.

11.40: Betegek műsora. Marék Antal dr. előadása.

12.00: Harangszó, Fohász, Himnusz.

Utána: Hanglemezek. I. rész: Bizet: Carmen c. dalműből részletek. 1. Az I. felv. előjátéka (berlini filharmonikusok zenekara, vez. Albert Wolff); 2. Dohánygyári munkások kara (milánói Scala ének- és zenekara); 3. Kettős az I. felvonásból (Fanny Heldy és Fernand Anseau); 4. Habanera (Ninon Vallin); 5. Virágária (Karl Martin Oshmann); 6. Micaela áriája (Eidé Norena); 7. Toreador dal (Lawrence Tibbett); 8. Ária a III. felvonásból (Margarete Klose); 9. rész: Dalok: Kodály: Háry János — Szegény vagyok, szegénynek születtem (Nagy Izabella); 10. Kistenmacher: Bár újra láthatnánk hazám (Herbert Ernst Groh); 11. Kilpinen: Ha a kakuk szól (Rautawaura); 12. Tagliaferri: Nápolyi mandolin-szerenád (Gigli); 13. Fijan: Édes barátom (Ninon Guérand); 14. Dal a banánfáról (Okuda); 15. Kjerulf: Hardengeri nászút (Guldbergs énekkar, vez. Sandvold); 16. Nin: Granadina (Fleta); 17. Pásztor dal (Ivar Andresen); 18. Dán népi ének (dán palesztina kórus, vez. Wöldicke).

Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés.

1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Budapesti Szalonzenekar.

1. Hruby: Lehár egyveleg; 2. Johann Strauss: Déli rózsák, keringő; 3. Szerdahelyi János: Hangulat, közzene; 4. Hluszny Béla: Megfogom a két kezed, tangó; 5. Eise-mann Mihály: Egy forró csil-lagos éj, pasodoble.

2.30: Hírek.

2.45: Részletek Wagner műveiből. 1. Tannhäuser, nyitány (amszterdami Concertgebouw-zenekar, vez. Mengelberg); 2. A Rajna kine — Istenek bevonulása a Wathallába (berlini opera zenekara, vez. Ehr-dorff); 3. Istenek alkonya, részletek.

3.50: Székely templomerődök. Entz Géza dr. művészettör-téneti előadása.

4.15: Satjapin, Mercedes Capsir és Ziliani filmadalok énekel.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Közéleti híreselekmé-nyek. Takács Dezső dr. min. titkár előadása. A közbizt-sági minisztérium rádióelő-adássorozata.

5.15: Zengő századok. A 19. század második fele. Közre-működik Sennyey Vera és Uray Tivadar. Közben hang-lemezek.

6.00: Halmos István magyar nótákat énekel, kíséri Pertis Jenő cigányzenekara.

6.30: Ahol Mussolini él. So-mody István előadása.

6.50: Hírek.

7.00: Egy óra könnyű zene. A rádiózenekart vezényli Bertha István. 1. Bach: Hamlet, nyitány; 2. Mosonyi Mihály: Almos: Balettzene; 3. Ortu-tay Lajos: Keringő; 4. Sztó-janovits Jenő: Csárdás, ba-lett részletek; 5. Rio Gebhardt: Aragon (hegedűszóló: Kiss Fe-renc); 6. Paulik: Vágyódás (szaxofon: Holcsey Ákos); 7. Vizeze Ottó: Csak egy szívdobogás (Budapesti Ka-marakórus); 8. Meverl: Óramű (zongora: Vécsey Ernő); 9. Meverl: Pókháló (zongora: Vécsey Ernő); 10. Szabó Bé-la: Napsugártánc (Budapesti Kamarakórus); 11. Ernst Fi-scher: Almadozás (zongora: Vécsey Ernő).

8.00: Elsdort színházi világ. Ujhelyi József előadása.

8.15: Az Operaház zenekara. Vezényel Dohnányi Ernő. 1. Liszt: Mazeppa, szimfónikus költemény; 2. Dohnányi: Szimfónikus percek; 3. Beetho-ven: III. szimfónia, Esz-dur (Eroica, 55. mű).

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Magyar nóták.

11.30: Háromnegyed óra —

háromnegyed ütemben. 1. De-

libes — Dohnányi: Naila-ke-

ringő (zongora: Wilhelm Back-

haus); 2. Turry Peregrin: Ma-

este várlak (Barabás Sári);

3. Chopin: Desz-dur-keringő

(Géczy Barnabás zenekara);

4. Magnani: Utolsó szerenád

(Herbert Ernest Groh); 5. Cu-

lotta: Keringő (EIAR-ze-ne-

kar, vez. Petralia); 6. Kar-

rasch: A kék Buddha — Csáb-

keringő (Lillie Claus); 7. Gre-

nados: Spanyol tánc (hegedű:

Zhibaud); 8. Johann Strauss:

Kék Duna-keringő (bécsi férfi-

együttes, vezényel Carl Lutze);

9. Vollgraf: Szezelem után

vágyik a szívem (Rosita Ser-

rano); 10. Plato: Melodia

(Lutter-zenekar); 11. Bucchi:

Scherzo (EIAR-kamarazene-

kar, vez. Petralia).

11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 288.5 m.

5—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyel-ven.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS

415.5 méteren

5.30—6.30: Gondülő derű.

KASSA

6.00: Budapest I. műsora.

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, himnusz.

Utána

3.50-ig: Budapest I. műsora.

3.50: Mesél a világ. A halászó borog. (Japán mese.)

4.15: Budapest I. műsora.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Bu-dapest II.-ről.

5.30: A Hangulatzenekar játszik.

6.00: A magyar könyv ünnepe. Dr. Telegdi Imre előadása.

6.15: Filharmónikus zenekarok szórakoztató muzsikája. 1.

Suppé: A szép Galathea, nyi-tány (Berlini filharmónikusok zenekara); 2. Johann Strauss:

Gyorsuló dallamok, keringő (Bécsi filharmónikusok ze-nekara); 3. Kojichi Kishi: Japán vásár (Berlini filharmónikusok zenekara, vezényel a szerző);

4. Részletek Lehár műveiből (Német operaház énekkara, ve-zényel Hans Bund); 5. Brahms:

3-ik magyar tánc (Berlini fil-harmónikusok zenekara, veze-nyel Furtwängler).

6.50—végig: Budapest I. műsora.

Délibáb

K E D D

június 6

BUDAPEST I.

- 6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
 6.25: Ébresztő. Torna.
 6.45: Reggeli zene. Közben
 7.00: Hírek. Közlemények.
 8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
 9.30: Melles Béla-zenekar.
 9.40: Béréek világa.
 10.00: Hírek.
 10.10: Szórakoztató zene.
 11.10: Roosz Emil szalonegyüttese.
 11.40: Múzeumi séták. Gönczi Ferenc beszél a somogy megyei gróf Széchenyi-múzeumról.
 12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.
 Utána: A rádiózene kar műsorából. Vezényel Bertha István. 1. Ernst Fischer: Találkozás Bécsben, nyitány; 2. Crémieux: Lassú keringő; 3. Periot: Balettjelenet (hegedű: Budaházi Fehér Miklós); 4. Lazaro: Pasodoble; 5. Gebhardt Rio: Kastély az Adrián; 6. Ranzato: Japán babák; 7. Vincze Ottó: Dal; 8. Kenessey Jenő: Két tánc; 9. Lehár: Slowfox; 10. Englemann: Táncoló billentyűk. Közben
 12.40: Hírek.
 1.20: Időjelzés.
 1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
 2.00: Lakatos Tóni és Lakatos Tibor cigányzenekara muzsikál.
 2.30: Hírek.
 2.45: Siegfried Wagner: A nürnburgi kovács, nyitány (bayreuthi ünnepi játékok zenekara, vez. Heinz Tietjen).
 3.00: Az állami jótékonyellátás m. kir. állami sorsjáték húzásának közvetítése a pénzügyigazgatóság húzásterméből. Beszél Turchányi István.
 3.50: Gyermekdelután. Hív a haza. Irta L. Magyary Judit. Előadják a gyermekszereplők Harsányi Gizi vezetésével.
 4.20: Énekkari művek. 1. Palestrina: Super flumina, motetta (Sixtus-kápolna énekkara, vez. Perosi); 2. Weber: Ima a csata előtt (berlini tanítók

énekkara, vez. Rüdél); 3. Kodály: Pünkösddőlő (budapesti Ranolder intézet énekkara, vez. Csorda Romana); 4. Bárdos Lajos: Réten, réten (Budapesti Kamarakórus, vez. Paulovits Géza).

4.45: Időjelzés, hírek.

- 5.00: Német hallgatóknak.
 5.35: Magyar hárfá, magyar laut. A magyar biedermeier. Közreműködik Orsolya Erzsébet és Füzessy Emilia (ének). Lanton kísér Ifj. Babrik János.
 6.00: A rádió hangversenydobogóján. Közreműködik Vásárhelyi Magda (zongora), Jancsin Ferenc (hegedű) és Járai József (ének). Zongorán kísér Földes László. 1. Schubert: B-dúr Impromptu (Vásárhelyi); 2. Liszt: Ha álmodom mély (Járai); 3. Zarichi: Mazurka (Jancsin); 4. Chopin: Asz-dúr ballada (Vásárhelyi); 5. a) Liszt: Szerelmi álmok; b) Hubay: Szeretném itt hagyni (Járai); 6. a) Vecsey: Vizesés; b) Ravel: Habanera (Jancsin).
 6.50: Hírek.

7.00: Budapest honvédőrzászlóalj zenekara. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Pongrácz Géza: Magyar hangulatkép; 2. Járnefelt: Preludium; 3. Pierné: Kis katonák díszmenete; 4. vitéz Náray Antal: Magyar táncok; 5. Liszt: Kramatikus galopp.

7.25: A zsidókérdés Magyarországon. IX. rész. „A magyar fajvédelem előharcosai: Méhely Lajos. „Bosnyák Zoltán dr., a Zsidókérdés-Kutató Magyar Intézet igazgatójának előadása.

7.40: Vékony deszka kerítés. Kissházy Sári és Rissay Pál magyarnótákat énekel. Kíséri Sári Elemér cigányzenekara.

8.15: Öregesontok vigassága. Rádiójáték egy felvonásban. Irta Szilárd János. Rendező Teleky Sándor. Személyek: Esván gazda — Cselényi József; Örsze, a felesége — Nagy Izabella; János gazda — Bihar József; Kocsáros — Pacséry Ágoston; Marci, klarinétos — Sándor István. Kíséri Bura Pál és cigányzenekara.

8.45: Magyar szerzők felőrlője. A rádiózenekart vezényli Forrai István. 1. Kéler Béla: Rákóczi-nyitány; 2. Kiss Dénes: Bölcsődal; 3. Losonczy Dezső: Székely havasokban; 4. Székely-Bertha: Magyar rapszódia.

9.15: Dolgozó magyarok.

9.25: Operagyöngyök. 1. Rossini: Mózés, ária (de Angelis); 2. Wagner: Walkür — Walkürök lovaglása (berlini állami opera zenekara, vez. Ehrmen-dorff); 3. Saint Saens: Sámson és Delila, ária (Anday

Piroska); 4. Puccini: Bohémélet, ária a II. felvonásból (Piero Pauli).

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német nyelven.
 11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 283.5

5.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

5.30: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrlője.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS

415.5 méterem

5.30—6.30: Gondülőz derű.

KASSA

6.00: Budapest I. műsora.
 10.00: Budapest I. műsora.
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
 12.00: Déli harangszó, himnusz. Utána
 3.50-ig: Budapest I. műsora.

3.50: Magyar nóták.
 4.15: Ruszin hallgatóknak:

4.45: Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.
 5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

5.30: A Szimfonieta szalonötös műsora. 1. Liucke: Póljáték, intermezzo; 2. Vidák József: Vágyódás; 3. Krüger—Hanschmann: Madarak nézása; 4. Drdla: Kedves dallam; 5. Ujvári József: Tangószereplő; 6. Kötscher: Kedélyes pajtások, intermezzo; 7. Kemény Ákos: Szerenád; 8. Johann Strauss: Anna-polka.

6.05: Szent Margit rajongója: Baskai Lea. P. Fehér Máttyás előadása.

6.20: Bayreuth zenéje. Előadja a Bayreuthi ünnepi játékok zenekara és szólistái, Wagner: a) Lohengrin — Gral-monda; b) Siegfried — Előjáték a III. felv., Kovács-dal; c) Walkür — kettős; d) Siegfried — Tűzvarázs.
 6.50: Hírek Budapest I.-ről.

7.00: I. Csajkovszki: Vonószereplő (Amsterdami Concert-Gebouw zenekara, vezényel Mengelberg). II. Könyvnyű operett-dalok. 1. (de Fries, Kovács): Fekete hajnal — Ma éjjel, dalkeringő (Lukács Margit); 2. Huszka Jenő, Szilágyi: Mária főhadnagy — Nagy érat kér a sors (Sárdy János); 3. Erdélyi Mihály: Két kapitány — Ma még enyém vagy (Váradai Magda); 4. Huszka Jenő, Szilágyi: Mária főhadnagy — Némán várni egy boldog perccet — keringő (Honthy Hanna és Solih György).

7.40—végig: Budapest I. műsora.

Délibáb

S Z E R D A

június 7

BUDAPEST I.

6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

6.25: Ébresztő. Torna.

6.45: Reggeli zene.

Közben

7.00: Hírek. Közlemények.

8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.

8.30: Országos Postászenekar. Vezényel Eördög János. 1. Nürnbergi baba, nyitány; 2. Kochmann: Firenzei keringő; 3. Lehár: Pacsirta, egyveleg; 4. Stefanides Károly: Szerelmi keringő; 5. Hanzsér Zoltán: Udvari bál, keringő; 6. Donizetti: Az ezred lánya, ábránd; 7. Borsai: Magyar dalegyveleg.

9.35: Dobnányi Ernő: Ruralla Hungarica, szvit (Operaház zenekara, vezényel a szerző).

10.00: Hírek.

10.10: Operettrészletek.

11.10: Magyar költő — magyar muzsika. Fűzy Matild énekel, zongorán kíséri Aigner Pál. 1. Hudula István: Odanézettek (Petőfi verse); 2. Noseda Károly: Lehajtott fejfel (Tóth Árpád verse); 3. Ákom Lajos: Az Ur érkezése (Ady Endre verse); 4. Szathmári Géza: A könnyek asszonya (Ady verse); 5. Bajter Lajos: Aranyfelhők (Tóth Árpád verse); 6. Laurisn Miklós: Mama (József Attila verse); 7. Lisznyai Szabó Gábor: Nem akarok másit (Eendrődy Sándor verse); 8. Gárdonyi Zoltán: Március (Aprily Lajos verse).

11.30: Munkástétóra.

12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.

Utána: Hlinczy László szalonzenekar. 1. Schrammel: Bécsi kedély, keringő; 2. Rio Gebhardt: Román; 3. Máté István: Cimborák; 4. Zander: Aranyhegedű; 5. Miesner: Pizikanterie; 6. Ifj. jákfai Gömbös Gyula: Őszi levelek; 7. Hlinczy László: Egyveleg az Aranykalász című operettből.

12.40: Hírek.

12.50: Híres zongoraművészek játszanak. 1. J. S. Bach: C-dur preludium és fuga (Edwin Fischer); 2. Händel: A vidám kovács (Rachmaninov); 3. Scarlatti: D-dur szonáta (Carlo Zecchi); 4. Beethoven: Török induló (Emil von Sauer); 5. Chopin: cisz-moll keringő (Alfred Cortot); 6. Liszt: 101. szonett; 7. Manók tánc (Baret); 8. Debussy: La plus que lente (Walter

Gieseking); 8. Schubert: Katona induló (Wilhelm Backhaus).

1.25: Időjelzés.

1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: A rádiózenekar műsorából. Vezényel Bertha István. 1. Liszt: II. rapszódia; 2. Lehár: Pacsirta, egyveleg.

2.30: Hírek.

2.45: Folyamérők fűvészenekara. Vezényel ifj. Fricsay Richárd. 1. Pécsi József: Székelyföldi induló; 2. Arditi Csók keringő; 3. Tubán József: Egy lábori kovácsműhelyben; 4. Brahms: 5. 6. magyar táncok; 5. Fricsay Richárd: Ladiladilom induló; 6. Noack: A kis helyőrség, intermezzo; 7. Fígedy Sándor: Simonyi öbester, induló.

3.15: A hangszerv működési zavarai. Polyánszky Tibor dr. előadása.

3.35: Szalonötös: 1. Nováki László: Változatok a Városligetből. a) Szökőkútánál; b) Az öreg koldus sípládája; c) Katonásdi; 2. Gabriel Marie: Édes találkozás; 3. Drdla: Emlék (hegedű: Kiss Ferenc); 4. Horváth: Csepű-rágók; 5. Amadel: A forrás dala; 6. Vajda Sándor: Hegedűpolka; 7. d'Ambrosio: Keringő intermezzo; 8. Grossmann: Csárdás.

4.15: Muzsikáló zenei lexikon. Összeállítja Böhm László. Cím-szavak: Bargiel Woldemar, Bartalis István, Bartay Ede.

4.50: Időjelzés, hírek.

5.00: A tréfas Teleki. Hegyaljai-Kiss Géza előadása.

5.20: Magyar zeneszerzők fél-órása. Hét történelmi arckép. Liszt műveit Stefániai Imre zongorán adja elő. a) Széchenyi István; b) Eötvös József; c) Vörösmarty Mihály; d) Teleky László; e) Deák Ferenc; f) Petőfi Sándor; g) Mosonyi Mihály.

5.50: Honvédek műsora.

6.40: Világpolitikai kérdések — vélemények.

6.50: Hírek.

7.00: Sárközi Gyula és cigányzenekara muzsikál.

7.30: Japán-magyar rokonság. Szilády Zoltán dr. egy. m. tanár előadása.

7.45: Könyvű zene — könnyű percek. Közreműködik Szilvassy Margit, Tiszay Magda, Csongor István, Megyesi Pál és a rádiózenekar Bertha István vezényletével.

9.10: Igy történt... Fűzy Lajos előadása a Frontrádióról.

9.20: Hanglemezőjodonságok. 1. Amott kerekedik (Káldi Gyula gyűjtése, Fodor János); 2. Vinezs Ottó: Deryné dala (Szabó Miklós verse, Szabó

Hlonka); 3. Huszka: Szeptember végén (Petőfi verse, Sárdy János); 4. Wagner: Ódon pásztordal (bécsi tanítók egyesülete, vezényel Wagner-Schönkireh); 5. Sibelius: Gyémánt a márciusi havon (Rautavaara); 6. Schultze: Gyermekkar az Egy élet szimfóniája című filmből (Gyermekkarl vezényli Norbert Schultze).

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Nagy mesterek — örök művek. 1. Vivaldi: Ősz (Augusteo zenekar, vez. Molajoli); 2. Joh. Christian Bach: A-dur-verseny (esemballó: Stadelmann); 3. Händel: Vízi muzsika, szvit; 4. Beethoven: IV. szimfónia (B-dur, 60. mű, amszterdami Concertgebouw-zenekar, vezényel Mengelberg).

11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 288.5 m

5.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS 315.5 méteren

5.30—6.30: Gondlózó derű.

KASSA

6.00: Budapest I. műsora.

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, himnusz. Utána

3.30-ig: Budapest I. műsora.

3.30: A 21-ik honvédegyezred zenekara játszik, vezényel Hadányi Antal. I. Híres operák nyitányai és közzenéi. 1. Rossini: Szevillai borbély, nyitány; 2. Mascagni: Parszbeesület, közzene; 3. Auber: Porticci néma, nyitány; Erkel: Hunyadi László, közzene. II. Keringők Lehár operettjeiből. 1. Evakeringő; 2. Luxemburg grófia.

4.15: Szlovák hallgatóknak. Szlovák dalok hanglemezről. Közben

4.00: Szép álmok! Felolvasás. Irta Lucs Vladimír.

4.45: Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

5.30: A Bohém-zenekar műsora.

6.05: Kiket adott a Felvidék a magyarságnak? Berczy Károly. Dr. Buzas Viktor előadása.

6.25: Joachim: Változatok mélyhegedűre. Előadja Egerland István, zongorán kíséri Schmidt Bella.

6.50—végig: Budapest I. műsora.

Délibáb

CSÜTÖRTÖK

június 8

BUDAPEST I.

8.00: Fohász. Szózat. Reggeli zene.

8.45: Hírek.

9.00: Magyar zenekari művek.

10—11.10: Egyházi ének és szentbeszéd a Szent István Bazilikából. A szentbeszédet mise közben dr. Boér Miklós theol. tanár mondja.

11.15: Délelőtti muzsika.

12.20: Budapesti Hangversenyzenekar. Vezényel báró Lukács Miklós. 1. Weber: Oberon, nyitány; 2. Kodály: Galántai táncok; 3. Csajkovszkij: Olasz capriccio; 4. Debussy: Gyermekekuckó; 5. Rossini—Respighi: Bűvös bolt. Közben

1.00: A Jobboldali városbáza. Szigeti Endre előadása.

1.45: Időjelzés, hírek.

2.00: Művészlemez. 1. Verdi: A végzet hatalma, nyitány (E.I.A.R. szimfónikus zenekar, vez. Narinuzzi); 2. Donizetti: Lammermoori Lucia, ária a III. felvonásból (Lily Poms); 3. Massenet: Manon — Az álom (Dino Borgioli); 4. Chopin: Három tanulmány (zongora: Alfred Cortot); 5. Cilea: L'Arlesiane, ária (Mario Basiola); 6. Puccini: Pillangókisasszony, kettős (Margherita Perras és Margarete Klose); 7. Fauré: Pillangó (gordonka: Cassado); 8. Leoncavallo: Bajazzo — Kacagj Bajazzo (Rösler Endre); 9. Mascagni: Parasztszobor — Húsvéti kórus (Emmy Leisner és a berlini állami opera zenekara, vez. Möricke); 10. Larsson: Pastoral, szvit (göteborgi rádió zenekara, vez. Eckerberg).

3.00: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. Kiknek való a középfokú gazdasági tanintézet. Parkass Elemér m. kir. középfokú gazdasági tanintézet igazgató előadása.

3.25: Német hallgatónak.

4.00: Páros feleletgők. Baksa Kató és Hámory Imre magyar nótákat énekel, kíséri Tokl Horváth Gyula cigányzenekara. Messze égen fényes csillag; Egressy Béni: A virágnak megtiltani nem lehet (Petőfi verse); Thern Károly: Ezt a kerek erőt járom én;

(Gaál József verse); népdalok: De szeretnék rámás eszmát viselni; A eszmámon nincsen kéreg; Szentirmay Elemér: a) Piros, piros, piros; b) Tíz pár esőket egyvégből (Petőfi verse); Egressy Béni: a) Ez a világ amilyen nagy; b) Ne menj rózsám a tarlóra; c) A szép barna legény; d) Ej, haj; Valamit; Azt mondják az emberek.

4.30: Hírek.

4.35: Naplemente előtt. Közvetítés a Vigaszínházból. Színmű négy felvonásban. Irta Gerhard Hauptmann. Rendező Somlay Artúr. Személyek: Clausen tanácsos — Somlay Artúr; Inken — Fényes Alice; Bettina és Ottília, Clausen leányai — Ladomerszky Margit és Sivó Mária; Wolfgang és Egmont, Clausen fiai — Vértess Lajos és Pákozdy Ferenc; Klemroth, Ottília férje — Földényi László; Paula, Wolfgang felesége — Orsolya Erzsé; Geiger — Boray Lajos; dr. Steinitz — Mihályi Ernő; dr. Hanefeldt — Dénes György; Petersé, Inken anyja — Sittkey Irén; dr. Wuttke — Sármassy Miklós; Winter — Berkli József; Immoos lelkész — Lontay István; Ebisch, kertész — Gonda György; Főpolgármester — Szász Károly; Városi tanácsos — Turi Mihály; Városi képviselő — Abai Gyula; Léní, Ottília kislánya — Ungvári Magda.

6.50: Hírek.

7.00: Magyarok a vártán. Hős honvédeink kitüntetése a nádorai repülőtéren, Közvetítés.

7.10: A Székesfevárosi Zenekar részletes a Magyar Művelődés Házából. Közreműködik Barabás Sári, Báthy Anna, Dániel Ernő, Hámory Imre és Martzy Johanna. Zongorán kísér vitéz Pongrácz István. Vezényel Csilléry Béla. 1. Weber: Euryanthe, nyitány; 2. Liszt-dalok: a) Ha álom mély; b) Vágyaimban felkereslek; c) Szívek találkozása; d) Szerelmi üdv. Éneklí Báthy Anna; 3. Liszt: Haláltánc (zongora: Dániel Ernő); 4. Veress Sándor: Nógrádi verbunkos (hegedű: Martzy Johanna); 5. Kodály: Hány János: Közzene; 6. Erkel: Bánk bán — a) Borda, b) Hazám, hazám (éneklí Hámory Imre); 7. Lehár: Arany-ezüst keringő; 8. a) Erkel: La Grange áriája,

b) Verdi: Traviata-ária (éneklí Barabás Sári); 9. Berlioz fel dolgozása: Rákóczi induló. (Május 13-i adásunk megismétlése. Hangfelvétel.)

8.25: És újra nyílnak mind az almafák. Pusztla Sándor dr. előadása.

8.40: A felhőkön áttörő napfény. Derű és mosoly dalban, versben és muzsikában. Endrődy Béla verseit elmondja Goszlonyi Márta. Közreműködik Sennyei Szabó Ilus, Bajnok Ferenc, Bisztriczky Tibor és a Holéczy-együttes. A rádiózenekart Michnay Ödön vezényli. Hendező A. Balogh Pál.

9.40: Hírek, löversenyeredmények.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Oláh Kálmán cigányzenekara muzsikál.

11.00: A rádiózenekar műsorából. 1. Volkmann—Rajter: Visegrád, zenesorozat; 2. Szabados Károly: Átóra, keringő; 3. Liszt: E-dur polonaise; 4. Losonczy Dezső: Anyuka öröme, zenesorozat; 5. Huszka: Gavott.

11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 238.5 m

3.00—3.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.

5.00—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

KISÉRLETI ADÓALLOMÁS

415.5 méteren

5.30—6.30: Gonduló derű.

KASSA

8.00: Budapest I. műsora.

8.30: Budapest II. műsora.

12.20: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.35: Mesélő keringők. 1. Johann Strauss: (Mesék a bécsi erdőből (Berlini német operaház zenekara, vezényel Max Schönherr); 2. Richartz: Mesék Bajorhonból (Bécsi Bohémzenekar); 3. Theo Mackeben: Müncheni mesék (Hans Bund zenekara); 4. Pazeller: Herkulesfürdői emlék (Bécsi Bohémzenekar).

1.00: Budapest I. műsora.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

Kb.

5.30—végig: Budapest I. műsora.

Délibáb

P É N T E K

június 9

BUDAPEST I.

- 6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.25: Ébresztő. Torna.
- 6.45: Reggeli zene. Közben
- 7.00: Hírek. Közlemények.
- 8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 8.30: A Budapesti honvéderősztől zenekara. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Várhalmi János: Hazánkért, induló; 2. Fucsik: Marinarella, nyitány; 3. Johann Strauss: Ahó! a citrom virágzik, nyitány; 4. Kling: A két vidám trombitás; 5. Pécsi József: Magyar nótacsokor; 6. Ujváry József: Tangószereenád; 7. Pongrácz Géza: Kuruc eszünk nyomán, ábránd; 8. Urbach: Ábránd Chopin műveiből; 9. Türkóssy: Honvéderősztől indulója; 10. Fegyedy Sándor: Kis kuruc ábránd.
- 9.40: Géczy Barnabás zenekarának műsorából.
- 10.00: Hírek.
- 10.10: A rádiózenekar műsorából.
- 11.10: Dalok északról és délről.
- 11.40: A eszt és az üzleti gümőkör. Makai Endre dr. orvosi előadása.
- 12.00: Harangszó. Fehász. Himnusz.
- Utána: Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Grieg: Hódolatú induló; 2. Balfé: A cigányzó, nyitány; 3. Kaszner Károly: Operettgyűjtemény; 4. Bolzoni: Minuetto; 5. Riedl Vince: Zenei táviratok, egyveleg; 6. Kliment: A Bécsi-erdő varázsa, keringő.
- 12.40: Hírek.
- 1.20: Időjelzés.
- 1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00: Sárai Rudi cigányzenekara muzsikál.
- 2.30: Hírek. Ártolyamhírek, placi úrak, élelmiszerárak.
- 2.50: Egy óra könnyű zene. 1. Hanel: Csizmáskandur, nyitány (rádiózenekar); 2. Sarasate: Andaluziai románc (hegedű); 3. Buttlykay: Bolygó görög, balettzene (rádiózenekar); 4. Lehár: Hercegisasszony, keringő (Koncert fűvészzenekar, vez. Keil Ernő);

5. Hubay: Szerenád (hegedű); 6. Budabázy Fehér Miklós); 6. Rust: Bécsi dallam (rádiózenekar); 7. Ernst Fischer: Rondo (rádiózenekar); 8. Pachernegg: Ländler (rádiózenekar); 9. Blon: Holdas éj, hangulatkép (rádiózenekar); 10. Gabriell Pierné: Ólomkatonák indulója (rádiózenekar).
- 3.50: Száz nap múlva hadnagyok leszünk. — Hangképek a honvéd akadémikusok vidám estjéből.
- 4.10: Budapesti Szalonzenekar.
- 4.45: Időjelzés, hírek.
- 5.00: A mi dalaink. Lenhardt Ilona és Angyal Gyula énekel. A rádiózenekart vezényli Bertha István.
- 5.50: Munkásfélóra.
- 6.20: Az Operaház előadásának közvetítése. Turandot. Dalmű 3 felvonásban, 5 képphen. Szövegét írta G. Amadi és R. Simoni. Fordította Lányi Viktor. Zenéjét szerzelte Giacomo Puccini. Vezényli Rubányi Vilmos. Rendező: Márkus László. Személyek: Turandot hercegnő — Németh Mária; Altom császár — Toronyi Gyula; Timur, a tatárok elűzött királya — Littassy György; Az ismeretlen herceg (Kalaf), a tatár király fia — Halmos János; Liu, ifjú rabszolganő — Orosz Júlia; Ping, nagykanclerár — Malczky Oszkár; Pang, marsall — Nagypál László; Kong, főpohárnok — Udvardy Tibor; Egy mandarin — Szomolányi János; Első udvarhölgy — Petri Kató; Második udvarhölgy — Egerszegi Gitta. (A június 7-i előadás hangfelvétele.)
- Az I. felvonás után kb.
- 6.50: Hírek.
- 8.25: Jankovitch Ferenc verseléből előad. Naszody Sándor.
- 8.40: A német birodalmi rádió műsorából. A német zene halhatatlan mesterel. A bécsi filharmonikusokat Karl Böhm és Clement Krauss vezényli. 1. Tavasz hangok, keringő; 2. Polka; 3. Császárkeringő.
- 9.10: A zsidókérdés Magyarországon. X. rész. Zsidók az 1918-as összeomlásban. Bosnyák Zoltán dr., a Zsidókérdés-Kutató Magyar Intézet igazgatójának előadása.
- 9.25: Vivaldi: Verseny-mű két hegedűre. Előadja Szentgyörgyi László és Dömötör Tibor. Zongorán kíséri Dausz Ferenc.

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német nyelven.

- 10.20: Matolesy Margit és Cselényi József magyarnótákat énekel. Kísér Bura Sándor cigányzenekara. Matolesy Margit száma; Balázs Árpád — Murgács Kálmán: Tavasz legyen; Népdal: Mikor eszembe jut; Balázs Árpád: Gyere velem akáclobos falumba; Balázs Árpád: Bimbófakadás; Simonffy Kálmán: Madár az ágon; Balázs Árpád: Gyere velem az erdőbe kék ibolyát szedni; Cselényi József számai: Balázs Árpád: Szeretnék májusi éjtszakákon; Fráter Lóránd: Tele van a város akácfavirággal Szabolcska Mihály verse); Thern Károly: Ez a kerek erőt járóm én; Népdal: Ej, haj, gyöngyvirág; Szauesek István: Száll a madár Ludwig verse); Népdal: Végigmentem az utcán; Dankó Pista: Csitt, babám.
- 10.50: Szórakoztató muzsika.
- 11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 288.5 m

5.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS
415,5 méteren

5.30—6.30: Gondűző derű.

KASSA

- 6.00: Budapest I. műsora.
- 6.00: Budapest I. műsora.
- 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés
- 12.00: Déli harangszó, himnusz. Utána
- 3.50-ig: Budapest I. műsora.
- 3.50: Könnyű zene.
- 4.15: Szlovák hallgatónak. Szlovák zene hanglemezeiről.
- Közben
- 4.25: Háztartási tanácsadó. A vaj készítéséről. (Felolvasás.)
- 4.45: Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.
- 5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.
- 5.30: Operettzene. 1. Johann Strauss: Cigánybáró, nyitány (Berlini filharmonikusok zenekara); 2. Eysler: Küssen ist keine Sünde, keringő (Bécsi Bohém-zenekar); 3. Künneke: A muesaí rokon, egyveleg (Berlini állami opera zenekara, vezényel Franz Marszalek); 4. Egyveleg: Lehár műveiből (Szimfónikus zenekar).
- 6.00: Rablótámadás. Palásthy Marcell elbeszélése.
- 6.25: Bánáti Bihari József magyar nótákat énekel, Danyi Pali cigányzenekara muzsikál. Közben kb.
- 6.50: Hírek Budapest I.-ről.
- 7.20: Kívánságmezek. 1. Flo-
- 8.10—végig: Budapest I. műsora.

SZOMBAT

június 10

BUDAPEST I.

6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

6.25: Ébresztő. Torna.

6.45: Reggeli zene.

7.00: Hírek. Közlemények.

8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.

8.30: Székesfehérvári Tűzoltózenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Eördögh János: Magyar induló; 2. Pazeller: Herkulesfürdői emlék; 3. Andócsy Béla: Üzenet a harctérre, induló; 4. Niel: Erika, induló; 5. Lincke: Szlámi örjárat; 6. Ertl: Nagyvárosi gyermekek, keringő; 7. László István: Hadak útján, induló; 8. Siede: Kínai népi szerenád; 9. Aletter: Találka, közzene; 10. Rót István: Marosmenti induló.

9.15: Szórakoztató zene.

10.00: Hírek.

10.10: Zenekari művek.

11.10: Balettzene.

11.40: Öbey Irén meséi.

12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.

Utána: Rendőrzezenekar. Vezényel Bánfalvi Miklós. 1. Suppé: Könnyű lovasság, nyitány; 2. Ernst Fischer: Nagyvárosi romantika, közzene; 3. Thomas: Mignon, ábránd; 4. Buday Dénes: Sonja, operettegyveleg; 5. Ruttkay Aladár: Terika, keringő; 6. Viadóff: Keringő (szakszofonszólo); 7. Eisemann Mihály: Tokaji aszú, operettészletek; 8. Babó Zoltán: Zászlónkra esküszünk, induló.

Közben

12.40: Hírek.

1.25: Időjelzés.

1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Roosz Emil szalonzenekara. 1. Sándor Jenő: Erdélyi hangulat; 2. Komzak: Louise de Lavallere, dal; 3. Schubert: B-dur scherzo; 4. Künneke: Szerenád; 5. Tosti: Nápolyi dal; 6. Lehár: Szép

a világ, dal; 7. Fehér István: Halkan; 8. Suhai Balogh József: Szevillában.

2.30: Hírek.

2.45: Mindenből mindenkinek. Közreműködik Pataky Kálmán (ének), Laczkovich János dr. (orgona), Ország Tibor (hegedű), a Budapesti Kamarakórus Paulovits Géza dr. vezetésével, a rádiózenekar Rajter Lajos vezényletével és Veres Károly cigányzenekara.

4.00: A tudomány magyar értékei. Konkoly Kálmán beszélget Issekutz Béla dr. egyetemi tanárral.

4.15: Halk melódiák. 1. Braga: Az angyalok dala (berlini filharmonikusok); 2. Romere: Románé (Fleta); 3. Dostal: Aludj édes gyermekem (Lillie Claus); 4. Meisel: Hangulatfény (Géczy Barnabás zenekara); 5. Gorni: Egyszer elmondom neked (Tino Rossi); 6. Erdélyi Mihály: Aranysárga falevél, dal (Kély Anna); 7. Kreuder: Szerenád (Roosz Emil szalonzenekara).

4.45: Hírek, időjelzés.

5.00: Hangképek innen-onnan.

5.30: Lengő lobogók platt. A légierők zenekara indulókat játszik. Vezényel Dorozslai Károly.

6.00: Takarékoskodjunk a rádióeszközökkel. Kádár Géza m. kir. postamérnök előadása.

6.15: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.

6.40: Külügyi tájékoztató.

6.50: Hírek.

7.00: Német hallgatónak.

7.35: Operetthemutató a rádió színpadán. Manina. Romantikus operett négy részben. Szövegét írta H. Adler és A. Lix. Fordította: Szabó Miklós. Zenéjét szerzte: Nico Dostal. A rádiózenekart vezényli Vince Ottó. Közreműködik a Földényi kórus. Rendező Kiszely Gyula. Személyek: Manina, Hella von Lichtenau grófnő — Osváth Júlia; Merio Zantia, a költő — Udvardy Tibor; Carla von Lichtenau grófnő, Manina huga — Gere Lola; Ronni hadnagy, Mario barátja — Veszely Pál; Amália grófnő, Manina és Carla nagynénje — Kőkény Ilona; Főudvarmester — Galetta Ferenc; Fimetta, a művész — Orosz Vilma; Ferdinand, Amália grófnő inasa — Nyerges Ferenc; Beocio, Merio kertésze — Bagladi Sándor; Fernando, rendőrtiszt — Szabó

Ferenc; Polgármester — Mally Győző; Vendégloz — Kowách Ernő; Manina unokahugai: Gusztó — Szepesi-Stowasser Irén; Franci — Takács Rózi; Nelli — Véghelyi Irma; Vali — Péteri Nikolája; Stefi — Gyimesi Pálma; Rózsika — Nagy Mária; Első miniszter — Árkosi Viktor; Második miniszter — Harmadik miniszter — Pintér Imre; Tiszt — Ragályi Elemér.

9.30: Hírek, löversenyeredmények.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Ki mit szeret. 1. Brahms: Változatok Haydn egy témájára (filharmoniai zenekart vezényli Toscanini); 2. Bizet: A parthi szép leány — Ha a szerelem lángja (Marcel Journet); 3. Cilca: Adrienne Lecouvreur, ária a IV. felvonásból (Gina Cigna); 4. Debussy: Arabeszk (hárla: Mildred Dilling); 5. De Falla: El pano moruno hegedű (Benée Chemet). 6. Rachmaninov: Vocalise (zenekart vezényli a szerző); 7. Liszt: Metisztókeringő (zongora: Ando Géza); 8. Schumann: Álmodozás (szímfónikus zenekar); 9. Lehár: Egyveleg (Rautawaara és Peter Anders); 10. Johann Strauss: Mesék a bécsi erdőből (berlini áll. opera zenekara, vezényel Mak Schönherr); 11. Midgley: Kubai szerenád (Géczy Barnabás zenekara); 12. Yoshitomo: A harangok templomában (orgona: Cristoph); 13. Ernst Fischer: A kis nagyzó (Dobrindt zenekar); 14. Künneke: Ma megeltem boldogságom (Géczy Barnabás zenekara); 15. Escobar: Tocata (EJAR-kamarazenekar, vez. Petralia).

11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 288.5 m

5.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

5.30: A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája.

KISÉRLETI ADÓALLOMÁS

415.5 méteren

5.30—6.30: Gondúz derű.

KASSA

6.00: Budapest I. mősora.

10.00: Budapest I. mősora.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, mősorismerítés.

12.00: Déli harangszó, himnusz.

Utána

5.00-1g: Budapest I. mősora.

5.00: Budapest II. mősora.

6.00—végig: Budapest I. mősora.

Déliráb

VASÁRNAP

június 11

BUDAPEST I.

- 7.00: Fohász. Szózat. Reggeli zene.
- 7.25: Hírek.
- 7.35: Öszinte beszéd.
- 8.00: Szórakoztató zene.
- 9.00: Unitárius istentisztelet a Koháry-utcai templomból. Igét hirdeti Abrudbányai János dr. teológiai akadémiai dékán. Harmóniumon játszik Nagy Sándor.
- 10.00: Egyházi ének és szentbeszéd a Koronázó főtemplomból. A szentbeszédet mise közben Streeke Ernő hittanár mondja. Énekel a templom énekkara. Bárdos Lajos vezetésével.
- 11.15: Evangélikus istentisztelet a Bécsi kapu-téri templomból. Igét hirdeti Kapi Béla püspök. Énekszámok a Dunántúli Énekeskönyvből: 287., 282. és himnusz. Orgonál Várkonyi Endre.
- 12.20: Az Operaház zenekara. Vezényel Fridl Frigyes. Közreműködik Gyurkovics Mária. 1. Mozart: Figaro házassága, nyitány; 2. Mozart: a) Varázsfuvola — Pamina áriája; b) Szókratész a szerályból, ária; 3. Haydn: Német táncok; 4. Adam: Bravur-változatok; 5. Debussy: Kis szvit; 6. Rossini: Tell Vilmos, nyitány; 7. Delibes: Lakmé, Csengetvőária.
- Közben
- 1.00: Világnevelési akadémia. Oláh György előadása.
- 1.45: Időjelzés, hírek.
- 2.00: Művészlemezek. I. rész: 1. Verdi: Otello — A vihar (Milánói Scala zenekara és énekkara); 2. Thomas: Mignon — Ismered ama hout (Geraldine Farrar); 3. Sarasate: Bevezető és tarantella (hegedű: Albert Spalding); 4. Giordano: André Chenier, kettős (Sheridan és Pertile); 5. Sibelius: A toun-

lai hattyú. II. rész: Liszt rapszódia; 6. IV. rapszódia (zongora: Alexander Brailovsky); 7. Spanyol rapszódia (zongora: Barer); 8. XI. magyar rapszódia (zongora: Alfred Cortot).

- 2.55: Anyák öt perce.
- 3.00: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. a) Hányszor kapáljuk a kukoricát. Berzsenyi Jánosits László dr. előadása; b) Készüljünk az aratásra.
- 3.45: Nótafáink virágai. Nagy Izabella és Orbán Sándor énekel, kíséri Oláh Kálmán cigányzenekara.
- 4.30: A magyar rokokó mosolya. — Anekdóták, humoros versek, tréfás dalok a XVIII. század végéről. Összeállítja és bevezeti: Baróti Dezső. Közreműködik: Szelezky Zita. — Lanton kísér: Kovács Barna.
- 4.55: Hírek.
- 5.00: Történelem a katonazenében. A Mária Terézia 1. honvédegyalozred mullja és jelene. Farkas Ernő előadása. Közreműködik a Budapest honvéd őrzészlőal zenekara. Vezényel Pongrácz Géza.
- 6.00: Magyar zeneszerzők tél-órája. Magyar balettzene. 1. Kenessey Jenő: Csizmás Jankó (Máthé Jolán, Operaház zenekara, vezényel a szerző).
- 6.30: Műsorunk következő száma: Muráti Lili és Bilicsi Tivadar.
- 6.40: Debussy: Egy faun délutánja.
- 6.50: Hírek.
- 7.25: Kiss Ferenc emlékkönyvből. Közreműködik Fülöp Kató, Pongrácz Imre, Radnai László és Pertis Jenő cigányzenekara.
- 8.45: A könnyű zene mesterei. A rádiózenekar Mackeben Kreuder és Jary műveiből játszik. Vezényel Bertha István.
- 9.10: Hangképek a vasárnap sportjáról. Beszél Pluhár István és Legényei József dr.
- 9.30: Hangszerek — hangulatok. 1. Marai: Idill (Heinz Breiden — fuvola, Saal —

hárfa); 2. Chaminade: Spanyol szerenád (hegedű: Poltronieri); 3. Schubert: Változatok „Pisztráng” című dalárda (gitár: Luise Walker).

- 9.40: Hírek, löversenyeredmények.
- 10.10: Hírek német nyelven.
- 10.20: Tessék választani.
- 11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 288.5 m.

- 8.00: Német, román, szlovák ruszin és szerb híradás.
- 5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás.

KASSA

- 7.00: Budapest I. műsora.
- 8.00: Budapest II. műsora. Kb.
- 8.30: Budapest II. műsora.
- 12.20: Hírek és heti beszámoló.
- 12.35: Magyar népdalfeldolgozások. 1. Két régi vitézi ének (Bárdos Lajos feldolg.). Előadja a debreceni ref. kollégium tanítóképzőjének Csoknái énekkara, vez. Csenki Imre; 2. Kodály feldolg.: a) Elkiáltom magamat; b) Egy nagyorrú bóha (Basilides Mária); c) Hány János: Toborzó (Palló Imre); 3. Sümegh Miklós feldolg.: Hajnal ének (Vox Humana énekkar, vezényel Sümegh M.); 4. Kodály feldolg.: a) Kádár István históriás ének Székelyhídy Ferenc; b) A csitári hegyek alatt (Marjay Erzsébet); 5. Nádasi átírata: Három út előttem (Paulovics kamarakórus).
- 1.00: Budapest I. műsora.
- 5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.
- Kb.
- 5.30—végig: Budapest I. műsora.

Délibáb

A Délibáb RÁDIOJA

Érdekes újítást vezetett be a rádió. A hallgatók ezentúl minden héten megkapják az elkövetkezendő hét legérdekesebb műsorszámainak összefoglaló szemléjét. A szemléket a mikrofon előtt olvassák fel és ebben külön felhívják a hallgatók figyelmét mindazokra a számokra, melyeket leginkább érdemes meghallgatni. Az érdekesség az újításban az, hogy a hallgatók szemelvényeket is kapnak a jelentősebb műsorszámokból.

*

Madách halhatatlan remekműve, „Az ember tragédiája“ egész sereg európai nyelvre, így finn nyelvre is le van fordítva. Hogy a finn nép minél közelebről megismerkedhessen a halhatatlan mű minden szépségével, a finn rádió nemrég külön előadást rendezett a mű ismertetésére s ugyanekkor Lines Laitinen előadásában részleteket is mutatott be a tragédiából.

*

Az európai irodalom, de különösképpen az európai líra válogatott gyöngyszemeivel ismerkedhetünk meg a rádió értékes „Zengő századok“ című előadás-sorozatának kereteiben. A sorozat most már lassan a befejezéshez közeledik. A héten, június ötödikén, a 19. század második felének költészetét kapjuk Sennyey Vera és Uray Tivadar művészi tolmácsolásában.

*

Igen értékes száma a rádió műsorának a Múzeumi séták című előadássorozat, melynek egy-egy felolvasásában ismert és az ismeretlen magyar műgyűjteményekkel ismerkedhetünk meg a mikrofon segítségével. A héten Gönczi Ferenc beszél a somogy megyei Gróf Széchenyi-múzeumról. A magyar vidék számos, aránylag ismeretlen műgyűjteményt rejt magában s ezeknek a gyűjteményeknek nagyrészt a szélesebbkörű nyilvánosság csak kevésbé ismeri. Ezek az előadások nemcsak a magyar kultúra rejtett kincseire hívják fel a figyelmet, hanem fontos kultúrmissziót is teljesítenek.

Délibáb

Uray Tivadar
(Hétfő)

Orsolya Erzsébet
(Kedd)

Szabó Miklós
(Szerda)

Szelezky Zita
(Csütörtök)

Páger Antal
(Péntek)

Országh Tivadar
(Szombat)

Muráti Lili
(Vasárnap)

Bilcsi Tivadar
(Vasárnap)

A közkedvelt kísérleti adó állandóan igyekszik friss lemezekkel kedveskedni a rádió hallgatóinak. A hanglemezekedvelők tudják, hogy egy-egy jól sikerült új lemeznek az utóbbi időben csaknem mindig a kísérleti adó műsorában van a premierje. Egy ilyen premier a közeli napokban ismét esedékes: Szabó Miklós, a M. kir. Operaház tehetséges, fiatal tagja, régi katonanótákat énekelt hanglemezre és ezeket a lemezeket a kísérleti adó közvetíti először.

Réthy Eszter, a bécsi állami operaház európai hírnő magyar énekesnője, a pünkösdi ünnepek alkalmából néhány napig Budapesten tartózkodott. Réthy Eszternek eredetileg az egyik pesti színházi vállalkozás által színrehozandó operettben kellett volna fellépnie, de ez a vendégszereplése technikai akadályok miatt elmaradt. A pesti közönséget most rádió szereplésével igyekezett kárpótolni.

A magyar rádió rövidhullámú adásában van egy hétről-hétre megismétlődő műsorszám, amelynek különösen napjainkban kell fokozott jelentőséget tulajdonítanunk. Ez a szám a magyarnyelvű hírosszajogtatás, melyet „Miről beszélnek Magyarországon” címmel közvetítenek. A magyar rövidhullámú adásnak különösen Dél-Amerikában van sok hallgatója, akik számára ez az adás jelenti a tájékozódás egyedüli megbízható lehetőségét.

Ötvenedik előadásához érkezett el a rádióban Adám Jenő professzor nagysikerű magyarnóta félóra előadássorozata. Ezeknek az előadásoknak megbeszélhetetlen jelentősége van az igazi magyar nóták népszerűsítése terén. A népi dallamkincs rengeteg ismeretlen remekműve közül máris számos olyan dal van, melyet ezek a népdalfelőrak tettek közismertté. A félszázas jubileumhoz őszintén gratulálunk az előadónak és a rádiónak.

Magyar festménye: FLÓRA.

SÓHÁJ

SULLY PRUDHOMME VERSE

Nem látni őt, nem hallani,
Nem szólni és nem vallani,
Imádni híven, nem feledni,
Folyton szeretni.

A két karunk felé kitárni,
A semmiségbe nézni, várni
S ha nem jön, úgys rámeredni,
Mindig szeretni.

Szenvedni s bírni, egyre bírni,
Nem érne el és sírni, sírni,
Elhullani, könnyben feredni,
Mindig szeretni.

Nem látni őt, nem hallani,
Nem szólni és nem vallani,
De láztól és vágytól veretni
S mindig szeretni.

Kosztolányi Dezső fordítása

Félelem

IRTA: BARÓTI GÉZA

Az orvos eltette az ezüst szivhallgatót s megtörölte a szemüvegét.

— Mi bajom van? — kérdezte Anna.

Az orvos felhúzta a vállát s kitérta a karját, mint aki nem talált semmit. Valóban semmi gyanús tünet nem bukkant fel Anna testében. Egészséges volt, mint a makk, húsa még kemény, szíve hibátlan s tüdeje tiszta, mint a kristály.

— Sokat van egyedül — mondta az orvos és megpaskolta hűvös, lilára sűröll orvoskezevel Anna karját. — Ilyenkor ősszel az ilyesmi lehangoló... Tegyen valamit ez ellen. — S itt szemérmesen lesütötte a szemét. Zavartan keztesókoll és elment.

Anna egy ideig még a heverőn maradt, csak lábát rejtette el a takaró ráncai közt. Addig állt így, míg be nem sötétedett, akkor aztán bekérte a telefont s felhívott egy számot.

— István — kérdezte izgalommal a hangjában, — maga az? Lejöhetne hozzám? ... Azonnal... Nem, nincs semmi bajom, csak éppen látni szeretném... Holnap délután?... Jöjjön...

Azzal letette a kagylót, becsukta a fatáblákat s a széles erkélyajtóra sajtálkezüleg bocsátotta a nehéz, dübörgő redőnyt. Szobájában csak egy villamos ámpolna égett fagyúsárga fényvel. Egész éjszaka égett s megvilágította az alvó asszony sápadt arcát, amelyben álmában is felrémlett a félelem. Későre járt már, amikor felébredt s bevonult a fürdőszobába, szépségének pazar szentélyébe, ahol meghitt, illatos, zöld víz várta és titkos szereinek gyűjteménye.

Délután háromkor, amikor István a kapuhoz ért, már szundított...

*

A villamoscsengő hangja nyilallva szállt a házban s az alvó asszony ágyához ért, mint egy kutató villamosmű, amely forró és gyötrelmes érintéssel hatol az agykupolába. Riadtan ébredt s bosszankodva arra gondolt, hogy álmában kissé kiverte a verejték. Félelme ebben a könnyű délutáni szungókálásban sem lett hűtlen hozzá. A heverő sarkába húzódtól s háttal fordult az ablak réseinek, ahonnan sűrű, kék fény lövellt a szobába. Így találta István, akit előző este hívott, utolsó menedékként, amikor az orvos is elment s egyedül maradt félelmében. István a hegyről érkezett s hajában az őszi erdő savas illata bujkált. Magas, feketekepű, érett férji volt, két halántékán enyhe ezüsttel.

— Mi baj? — kérdezte halkán.

— Nem tudom — nyöszörgött az asszony, — úgy félek, István. Pedig semmi bajom... Mégis félek...

— Mitől?

Anna felült.

Boroslyánszemében a félelem véres, fekete villáma lobogott, bőre jagyosan lángolt, mintha jég perzselte volna végig. Tarkójában merev, kitaró fájdalom készülődött, hogy elöntse az egész gerincét. Felemelte a kezét s az ablakra mutatott, a kertre, az egész őszi tájra.

— Mi ez? — kérdezte fuldokolva s köhögött is halkán és illedelmesen, — mi ez a lusta, ördögi fény?... Mi ez a pokoli, kék füst?... Megfulladok tőle...

A férji mosolygott.

— Semmi, semmi ez, Anna... Szeptember van... Jöjjön, megmutatom s nem fél többé... Na, jöjjön.

— Nem... Nem akarom látni!

István mosolygva megcsóválta a fejét, az ablakhoz lépett, kitérta a fatáblákat s felhúzta az erkélyajtó redőnyét. A kertben néma salviák rázták piros, jarsangi esőrgőiket a platán körül, amely nagy rézkrajoárokat osztogatott, mint egy részeg koldus, aki mindent elhajigál s egyre soványabban, kopottabban és esztelenebbül áll a gazdag kertben. Anna is felkelt s óvatosan István mögé lépett. Az az érzése támadt, hogy valaki lapul odakinn s fegyverét célzásra emeli. Vacogott a foga.

— Lát valakit? — súgta Istvánnak.

— Senkit — nevetett a férfi — senkit az égvilágon. Nem is jár itt senki, maga csak képzelődik. Fáradt lehet, ideges és képzelődik. Az orvos helyében délre küldeném valamerre, ahol egész nap süt még a nap, a tenger meleg és illatos... El kéne utaznia, bár itt senki sincs. Nem is volt...

— Nem, nem — tiltakozott az asszony, — az éjjel is erre járt, hallottam. Itt lopakodott s rám lesett. Micsoda közbiztonság ez? Most is itt bujkálhat. Nem érzi?

A férfi megfordult. Kemény bazalt volt az arca, haján vékony ezüstpor, szemében hideg, lila láng. A hangja nyugodt volt s kissé száraz, amikor megszólalt.

— Hát igen — mondta engedelmesen s lehajlotta a fejét.

— Tud róla valamit? — rebeagle Anna.

— Keveset. Erre jár ilyenkor, de nem tehetünk ellene.

— A rendőrség?

— A rendőrség sem, senki. Bete kell nyugodni, Anna. Ha egyszer észrevettük, már késő... De nem is érdemes menekülni, semmi értelme. Nem ellenség az s nem is veszélyes. Ártalmatlan.

— Férfi? — kérdezte Anna.

— Az. Ötven éves lehet, de jól tartja magát. Érzi az illatszerét? Mustból keverik, fák lombjából s ezzel él, mert ad magára. Jól iltózik, barnába, zöldbe s rózsaszínbe, de van egy felleghajtó köpenye kék selyemmel bélelve. Régimódi viselet... A szeme is kék, a haja vörhenyes. Varázsló egyébként.

— Mióta ismeri?

István vállat vont.

— Lehet tizenöt éve. Emlékszik, itt jártam szeptemberben, mint most. Maga hat éve lett özvegy s én magóért jöttem... Meghallgatott s azt mondta, hogy még korán van, majd később... Amikor elmentem, a varázsló a kertben állt s megtanított erre...

— Mire, István?...

A férfi körülíntett a tájon s a hegyeken, ahol szilvakék füst lengett az ormokon, de a fűz nem csillant sehol.

— Arra — mondta halkan a férfi, — hogy idővel elég ezt a hosszú, enyhe ősz várni, mást nem. A szeptember varázslatát.

Az asszony elfordult, becsengette a szobalányt s teát hozatott. Soká bámulta a borszesz apró lidéreeit, míg megszólalt:

— Most boldog?

— Senmi bajom. A hegyen élek, ahol hosszú az ősz...

— Maradjon itt — súgta.

— Nem lehet már, Anna... Akkor kellett volna, tizenöt éve... De jöjjön maga velem, ha van kedve. A hegyre, ahol hosszú az ősz, majdnem mindig ez a szép, sápadt ősz van. Jöjjön...

— Még nem — kiáltott Anna.

— még nem! — súgva hozzátette:

— Talán jövőre.

István mosolyogva megcsókolta a kezét s elment. Mire Anna felnézett, már nyoma sem volt a szobában, csak a köd suhant el az ablak alatt, mint a tűnő élet keserű, őszi füstje...

Boldogtalan asszony. Most ne gondoljon másra, csak arra, hogy Isten segítségével hazatérő urat szép, egészséges gyermekkel várhassa. Mindkettőjüknek ez a vágya, a búsulással ezt még egyszer meghiúsítani nagy veszteség volna. Fogadjon szót orvosának, éljen tanácsai szerint és imádsággal, bizóreménységgel oltalmazza a zsendülő ifjú életet. Ez a kicsi kez majd összevezeti kettőjük olágnai akaró sorát is.

Nem tudok a boldogságról. Levele teljes lelki zűrzavarból tanúskodik. Maga sem tudja, mit akar, mit szeretne. Ha munkakörével megvan elégedve, fordulhatna kölesönért az Önállósítási Alaphoz s még most is sikerrel dolgozhatna. De valójában ezt sem akarja. Várnia kell, míg jön egy olyan férfi, akit nem ún meg még a házasság előtt s akivel együtt küzdve feloldódhatik lelkében a sok diszharmónia.

Csibe. Nagyon helyes, ha mozijegyét kifizeti. Egyelőre semmit sem tehet, most a körülmények úgyis erősebbek, mint a Maguk szándéka. Talán édesanyja is belátja ezt és nem zavarja meg nyugalmukat.

Boldog menyasszony. Csak édesanyjának beszéljen erről az érzésről. Ő meg fogja érteni s anyai szemével más-képpen nézi majd meg a fiatal urat, mint Maga.

Kérem kedves olvasóimat, levelükre mindig írjanak jeligét, nevet és címet, mert enélkül a levélre nem válaszolhatok. Magánlevelet nem írhatok.

Mitévő jegyek? Nincs jóga szélhámosságért feljeleníteni a férfit. Végül is, ha anyja vagyonából él, alkalmazkodnia kell hozzá. Remélhetőleg nem történt olyasmi, amiért erre a lépésre kellene szánnia magát? Még mindig jobb, ha a házasság előtt derül ki, hogy nem összeillők, mint azután örökös pokolban élni.

1929. Január. Jó írásokat minden kiadó örömmel fogad, s mégis azt mondom: 15 éves leányka még nem ismerheti annyira az életet, hogy a tanulás rovására regényírásba kezdjen. Foglalkozzék a gondolattal, meséljen magának, mikor egyedül van, de iskoláit ne hanyagolja el. S ha csakugyan anyyira készen van az a könyv, hogy csak le kell írni, most elég hosszú lesz a szünet, használja fel ezt az írásra.

N. L. Topolya. Nagy Érdeklődéssel olvastam a ritka szép hangú Bacsó Miklós 8 éves topolyai kisfiáról. Ha hangja csakugyan olyan sokatígérő, kívánatos volna, hogy valami formában segítséget kapjon ez a kis magyar tehetség. Nagy baj, hogy már kávéházakban, cukrászdákban énekel, mert a jószívű adományok nem segítenek rajta, hogy tanulmányait végezhesse, s a cigarettázás meg éppen tönkre teszi, hangját is elveszítheti miatta. Ha volna helyi nőegyesület, oda kellene beajánlani, iskoláztatni, ruháztatni s azután hangját megvizsgáltatni. Ha csakugyan érték, talán olvasóink közül tud valaki utat számára.

H. J. Érdeklődjék akár telefonon is a Magyar Vöröskeresztnél, esküvő adhatnak pontos felvilágosítást VIII., Baross-u. 15.

Bánatos asszony. A gyermek után hiába vágyó asszony sorsa mindig szomorú. Beszéljen férjével s ha beleegyezne, esetleg vegyenek magukhoz egy kis árvát és mosolyában keressék meg a boldogságot.

Egyedül vagyok. Ma bizonyosan akadna olyan gondos szülő, ki szívesen venné falura jó táplálkozásra, gondos felügyeletre leánykáját. Érdeklődők forduljanak Horvát Sándornéhoz, Csanád-apácára. F. 55. szám. Legjobb volna elutazni s a helyszínen megnézni, megbeszélni mindent.

Szomorú leány. Becsületessége, őszintesége, tiszteltreméltó. Nem csoda, ha aggasztotta a kettőjük tudása közötti különbség. De, úgy érzem, intelligenciája olyan magas, hogy ezt szerető férfi könnyen áthidalhatja s tudásra szomjazó lelkét irányíthatja, vezetheti. Most semmit sem tehet, egy lapot írjon csak és bízva a jó Istenre a többit. Csak azzal kell tisztába jönnie, hogy ez az érzés egyetleneké kitartó-e?

Kivezető út. Sokallta férje korát s most fordítva teljesen érthetetlen helyzetbe került. Vigyáznia kell, hogy megőrizze méltóságát s főképpen gyermekei számára a tiszteletre, szeretetre méltó anyát. Most már igazán abban a korban van, amikor kizárólag gyermekét kell néznie, s nem szabad ifjú életét beszennyeznie mások ragalmaival, gyanúsításaival.

Házasság. Kiskorúak titokban semmi körülmények között nem esküdhetnek meg. Beszéljenek szüleikkel nyíltan s ha ezt a viharos szerelmet jónak látják, talán majd ők keresnek megoldást. Mindenesetre vigyáznok kell, nehogy jóvátehetetlen utakra sodródjanak.

Meg nem értett kislány. Jobb volna, ha csak vizsgájára gondolna. A többi megoldódik magától. De ne felejtse el, hogy az anyák szemé ilyenkor jobb, mint az élvakult kislányoké.

Donald. Kérdésére egyedül „Ó” adhat választ. Lehet, csakugyan megváltozott a változó idővel együtt. Akkor pedig jobb volt most átesni ezen a változáson, mint később.

NŐKRŐL A NŐKNEK

IRJA: HATTYASY KATALIN

Bécsi stranddivat 1944

Minél több a munka, annál fontosabb a felüdülés. Ezt hirdeti a bécsi divat, amikor új strandfelszerelést mutat be, mely praktikus, a lehetőség szerint olcsó és minden műanyag ellenére — tartós.

A sportruhák szigorú célszerűsége a háború ötödik évében a strand-toalettokra is kiterjedt és érdekes, sikkes, kecses vonalakat hozott a stranddivat terén is. Világos, élénk színek, szép kontraszthatással, barna bőrhöz — aláhúzzák az ifjúságot, a friss minták, a vászon és kartonempri-mék semmi nyomát nem mutatják annak, mintha a bécsi divat a háború folyamán akadályozva lenne az utóbbi időben rohamlépésekben előrehaladott folytonos fejlődésben. A híres bécsi sikk most is megtalálható ezekben a modellekben s az ötletesség, a célszerűség még maiabakká teszi a modelleket.

Különösen szépek az új német anyagok, amelyeknek egy része új műanyag, de nemcsak vízálló, mosható, hanem gyűrhető is. A bécsi kollekcióban feltűnt az egyik finom mosóselyem anyag, amelynek mattsárga alappán korallszínű korallgacskák s köztük fekete-fehér kisebb tengeri állatkák vannak. Annak a fehér vászonnak is sikere volt, amelyből sikkes shortot szabtak s mintája: ágasbogasan összekuszált és helyenként csomózott piros hajókötélet ábrázolt. Egyszerű, ujjnyi széles piros-

fehércsíkos, dekoratív hatású strandruhák is szerepelnek az új bécsi kollekcióban. A csíkos általában kedvelt a nyári divatban. Érdekesek a fekete alapon nagy fehér-pettyes vászonruhák, strandruhák is. A barna, mint divatos nyáriszín most is szerephez jut, de az idők jele, hogy fehéret túlnyomó részben csak mintával tarkítva, vagy csíkosan látunk, a hófehér holmik ápolásához, úgy látszik. Bécsben sem elég a szappanfejadag.

Búzavirágkék pilé strand-
kabát, piros-fehér mintával,
fehér zsinórdísszel
(Bécsi modell)

Olvasóink alakítási ötletei

Közöljük olvasóink alakítási ötleteit

Paraszt szoknyája tarka kartonból gondolom, mindenkinek van, hiszen oly nagy divat volt két-három évvel ezelőtt, hogy a fillérekbe kerülő holmit mindenki megcsináltatta. De már önállóan, mint szoknya, nem divat. Mivel annakidején magamnak is, kislányomnak is egyforma anyagból csináltattam paraszt szoknyát, most egyszerűen összekombinálhattam a kettőt és újnak beillő, tarka strandruhám van belőle. A felső rész elől-hátul négyszögletes kivágású, tizenti széles vállpántokkal s az aránylag kis ki-

vágásban szépen érvényesül az alája hordott fehér pattyolatblúz, ami viszont egy régesrégi magyar ruhám tartozéka volt. Ajánlom ezt az ötletet másoknak is.

Beküldte: Jónás Miklós dr.-né, Szatymaz

Annakidején divatos volt a karton nyári estélyi ruha. Nekem is volt ilyen, sötét-kékfehér, ujjnyi széles csikozású kartonból. Ezt most szétbontottam s a hosszú szoknyából magamnak is, sógornőmnek is kitellett egy-egy térdigérő, kissé ráncolt, elől nyitott szoknya, amelyet shorfőle hordhatunk, kis blúzzal. Fehér vászomból készítettem négyujjnyi széles öveket a szoknyákhoz.

Beküldte: Móricz Jenőné, Jászkarajenő

Korallpiros krepdesin ruhámból, amelyet vagy nyolc évvel ezelőtt csináltattam s csontszínű zsorzszt „vízesés-gallért” viseltem hozzá, most átszabtam. Két blúz került ki belőle. Az egyiket teljesen egyszerűre szabattam, kihajtott, gombosra, a másikat viszont magasnyakúra s így felhasználhattam a csontszínű zsorzszt is, zsabónak. Pepita kosztümömhöz hordom őket.

Beküldte: Nagy Miklósné, Baja

A régi, esőáztatott, már semmire sem használható, foszladozó raffiát még mindig fel lehet használni dísz tárgyak, akszesszórok készítésére. Jó csomót kell egybefogni, így horgoltam én is régi raffiából táskát, vállra akaszthatót s amikor kész van, akkor kell megfesteni. Pirosra festettem s most horgolom a hozzávaló strandkalapot, melyet szintén pirosra festek majd meg s nagy raffiaöltésekkel zöld és sárga virágokat fogok „hímezni” rá.

Beküldte: Somfay Elemérné, Miskolc

Kiültem már nagyon az egyik régi szoknyámat. Képzelmek el, milyen régi! Abból az időből való, amikor még fellábszárig érő, krémszínű, guvrírozott szoknyát hordtak! Nos, ezt most kisímitottam, a kopott részeket eltávolítottam s kikerült belőle nemesak egy hólokba rakott, tér-

ényesül
her pa-
out egy
ruhám
lom ezt
k is.

Miklós
szatymaz

os volt
i ruha.
sötét-
les esí-
zt most
hosszú
ak is,
iteltett
ssé rán-
oknya,
ordha-
Fehér
a négy-
a szok-

Jenőné,
arajenő

sin ru-
y nyolc
tattam
t „Víz-
hozzá,
t blúz
gyiket
zabát-
osra, a
asnya-
attam
tet is,
osztú-
t.

klóné,
Baja

, már
lható,
g min-
dísz-
ok ké-
y hor-
vállra
r kell
golom
zintén
aölté-
k „hí-

Miskolc

szok-
Abból
szárig
hord-
ko-
terült
, tér-

Sötétkék, fehérmintás nyári ruha,
nyakkendőszelyemből.

den felül érő szoknyácska, melyhez piros vagy búzavirágkék pullovert hordok, hanem egy kis holeró is. Hűvösebb napokra, strandra nagyszerű lesz. Eddig közel két évtizedig feküdt a lábamban, naftainban. Most aztán majd a Balaton mellett bőséges alkalom lesz a szellőzésre.

Beküldte: Mogyorós Péter dr.-né, Budapest

Akinek üzlete van, tudja, milyen fontos, hogy a kiszolgálók, a tulajdonosnő elegánsan legyen öltözve a pult mögött. Férjem meghalt, iparigazolványt kaptam és illatszertárt nyitottam. A berendezés elég gondot okozott, így örültem, hogy takarékoskodhattam, amikor elővettem régi, Isten tudja hány méterből készült, egyik aláarcosbálon viselt világoskék krepszatén krinolin ruhát és sajátkezüleg szép, fehér esontgombokkal díszített munkaköpenyt szabtam belőle magamnak is s a kisasszonyomnak is. Ajánlom, hogy szedje elő más is ezeket a szép bál emlékeket, fújja le róluk a port és hasz-

Tengerészkek-fehér esikos jersey strandruha,
sötétkék felsőrészrel (Bécsi modell)

nálja fel praktikus célra, hiszen az emlék
úgyis megmarad — jelmez nélkül is.

Beküldte: Faragó Jenőné, Pesterzsébet

Korallszínű szövetrohám — szűk lett. Szétbontottam s most van különálló szoknyám és holeróm. Csontszínű, csipkés, zsabós, tisztaselyem blúzom igen jól illik hozzá s kiházasnak, alakításnak nyoma sem látható az együttesen.

Beküldte: Ádámné, Cegléd

Világoskék santungkosztümöm erősen megfakult már, hiszen évekig hordtam s ez a szín elég kényes. Megfestettem. Összement. Így már csak ruha telik belőle — ez elég jól sikerül, amint a jelekből látni, mert éppen most készítjük, házivarrónóval, együttes erővel. Síma, rövidujjú, négyzsebes, elől gombos, kihajtos kis ruhácska lesz belőle, a ruha anyagából készült övvel. A legegyszerűbb, amit el lehet képzelni. Összement santung, vagy vászonkosztümből ajánlom ezt az alakítást, annál is inkább, mert körülbelül ez az egyetlen fazon, amit minden különösebb nehézség nélkül, toldozás-foltozás nélkül, otthon is lehet alakítani belőlük.

Beküldte: Forrai Imréné, Szeged

KÖNYV

A magyar könyv ünnepe

A toll, ha valóban igaz gondolat vezet, kissé nehezen írja le a fenti címet, hiszen ez a cím az elmúlt évek során a könyvnapról kiagyalt közhelyek gyűlölcíme volt. Hány-szor írják le ezt a három szót „magyar könyv ünnepe” anélkül, hogy a szavak ízű, mély, örök jelentését érezték volna s a gondolat, melynek jegyében e három szó fogant, majdnem annyi a üzleties és hideg volt, mint maga a könyvnapok sora. Kalmárszellemű kiadók vásári esinnadrattával árulták a könyvet, amely idegen levegőt árasztott maga körül s nem a magyarságot, hanem a kiadó pénzeszsákját szolgálta. Ha volt is egy-két kivételes kiadó s kivételes könyv, ez bús, reménytelen magányával koldusként hatott a betűk lármás ünnepén.

Az idei könyvnap sátrai között már tisztább lesz a levegő. Könyveket látunk majd a kisember kezében, melyektől nem kell féltünk magyarságunkat. A „nagyok” közül olyan nevek ragyognak felénk, mint az örök Bibó, az álmodó Krúdy, a tanító Koröcsöny Sándor, a katolicizmusban égő Schütz Antal, Móricz Zsigmond, Babits Mihály, br. Eötvös József, Kodály Zoltán, Lyka Károly, Surányi Miklós, Nyíró József, Tabéry Géza, Vas Gereben nevei. De itt vannak az új magyarság arcát figyelő fiatalok is, akik közül Szűcsy Zoltán, Lakatos Vince, Kádár Lajos, Kinizsi Andor, Szabó Pál neve a tiszte iródatlanság, a népi öntudat stigmáit viseli magán. Kazinczy Ferenc „Erdélyi levelek” c. gyűjteménye, Papp Viktor Ady Endréről szóló műve, dr. Tóth László Uj magyar történelme, Kozocsa Sándor „Kis magyar irodalom története”, Reviczky Gyula, Vajda János összegyűjtött munkái mind egy-egy értékes műve az idei könyvnapnak. A névsor nem hosszú, de értékes s ez a megrostált lista bizonyítja, hogy az idei könyvnap — végre mégis szerény ünnepe lett a magyar könyvnek. Gy. L.

BIBÓ ÖSSZEGYÜJTÖTT MŰVEI A KÖNYVNAPON

A magyar közélet és az irodalmi világ nemrég ünnepelte Bibó Lajosnak, az örök magyarság nagy írójának harmincéves írói jubileumát. A jubileum alkalmából a Stádium könyvkiadóvállalat elhatározta, hogy negyven-nyolc kötetben sajtó alá rendezi Bibó Lajos összes eddig megjelent műveit. A jubileumi sorozatnak első, már megjelent hat kötete után, most a sorozat második része, az újabb hat kötet Bibó-írás is napvilágot látott. A második hat kötetben Bibó következő műveit találjuk: A föld fia I—II., Kétlekű szerelem, Anna tekintetes úr, A föld megmenekül, Nincsenek messze a mezők. A hat kötet minden regénye Bibó kiforrott írásművészetének egy-egy mesteri remekét jelenti s annakidején, első megjelenésekor, valóban nagy eseménye volt a magyar irodalomnak is. Az idei könyvnap könyvei között Bibó regényei a legelkelőbb helyet foglalják el s bizonyosan vagyunk abban, hogy az igazi magyar irodalom barátai ennek a második sorozatnak hat regényét is azzal az örömmel fogadják, mely a nagy író jelentős műveinek kijár.

CSUPA HÁZASSÁG

Kinizsi Andor vidám könyve

Az emberiség mindig azok iránt volt a leghálásabb, akik meg tudták nevetetni. Különösen a háború vérzivataros idején kell a humor, a jóleső mosoly, mert ez hiányzik legjobban mindnyájunknak. Kinizsi Andor, a népszerű színházi újságró évek óta „humorban dolgozik” és a könyvnapra jelent meg harmadik tréfás kötet „Csupa házasság” címmel. Már az első két művében (Igy kell férjhez menni! és Egyszer mindenki megnősül) a legősibb problémát vette vidám bonckése alá: a szerelmet és a házasságot. Leányos anyák, menyasszonyok, mogorva férfiak, apák, makacs agglegényjelöltek olvastak derűvel és lelki üdüléssel a pompás szatírával megírt regényeket. Kinizsi könyvnapra munkája 25 szerelmespár történetét írja le, akik mind boldogan eveztek be a házasság jólsikerült révébe. Remek jellemző-készség, ügyes mesészöveg, élénk párbeszédék tették kedvelté a fiatal humoristát, akinek új kötetét a Szent István Társulat adta ki színes köntösben.

Lyka Károly :

KIS KÖNYV A MŰVÉSZETTŐL

A magyar esztétikai irodalom nesztorának, Lyka Károlynak sokban köszönheti képzőművészetünk, hogy a művelt magyar közönség csaknem szakértő érdeklődéssel viseltetik művészeink munkája iránt. Lyka Károly egy élet munkáját szentelte a különböző művészeti irányok ismeretetésének, s magasrendű esztétikai igazságaiért évtizedeken keresztül tiszta harcot vívott. Tanulmányai, hírlalatai, kritikái a művészettörténet kiváló tudásáról s az író nemes tehetségéről tanuskodnak.

Lyka munkásságának egyik legjellemzőbb eredménye a „Kis könyv a művészetről” című műve, amely most az Uj Idők kiadóvállalat jóvoltából új kiadásban látott napvilágot. A kötetben közölt tanulmányok mindegyike a művészet szellemét világítja meg az olvasó előtt abban az élvezetes írói stílusban, amely Lyka egyéni sajátja. A népszerű kötet régebbi kiadásai teljesen elfogytak, úgy-hogy mostani megjelenésével a kiadó hasznos szolgálatot tett a művészetbarát-közönségnek.

Maderspach :
MENEKÜLÉSEM ERDÉLYBŐL

A szerző könyveit ma már milliók olvassák szerte az országban. Ez a regény mély emberi dokumentum a megszállás alá került Erdély első, újult heteinek idejéből. Minden sora személyes élmény. Az olvasó szinte nem tudja a lélekzetállítón izgalmas fejezetek olvasása közben, mit csodáljon jobban: Maderspach rettenthetetlen férfiasságát, ezer veszedelem közepette is mindent legyőző vadászszenvedélyét vagy pedig azt az írói bravúrt, ahogyan kikerüli a témából önkénytelenül kínálkozó önmagasztalás csábító lehetőségét.

Ez a könyv regény és történelem egyszerre: ünnepeket jelentő magyar könyv, melynek elolvasása után büszkébb, öntudatosabb magyarok leszünk. Ekszantabbak és erősebbek a jövő megpróbáltatásaival szemben, s tisztánlátóbbak a múlt hibáit illetően.

Maderspach Viktor olyan könyvet ajándékozott ezzel a regénnyel olvasóinak, amely örökre megbecsült olvasmányja marad minden magyarnak.

Slezak Leó :

ÖSSZES MŰVEIM — A SZÓSZEGÉS

Az utolsó évtizedek legmulatságosabb könyvét kapja az olvasó. A világhírű énekes hallatlanul szórakoztató önéletrajzának két könyvét egy kötetben nyújtja át a magyar közönségnek. Ebből a könyvből milliónyi példány forog már a világban, tíz nyelven jelent meg eddig. Egyedül Németországban 500,000 példány fogyott el. Tudjuk, hogy a magyar olvasóközönség is méltányolja majd Slezak aranyos humorát, s ugyanolyan rendkívüli érdeklődéssel és szeretettel olvassa a megejtő őszinteséggel s bőven áradó jókedvvel írott fejezeteket, mint a világ többi művelt olvasója.

Mai zaklatott életünkben különösen ritka kincs ez a könyv!

Manfred Schneider :

DON FRANCISCO

Manfred Schneider regényének hőse Franchó, a könyvnyelmu, vidám, fiatal spanyol festő, aki egy nyáreji mulatozás után hazafelé tartva, utcai párviadalba keveredik. Az éjtszakai harcban megsebesül. Az inkvizíció urai megneszelik az ügyet és Franchó menekülni kénytelen. Pénz híján egy vidéki torreador segédjeként vándorol városról városra, míg végül egy kikötővárosban hajóra száll és Olaszország partjain köt ki.

Francisco Rómába kerül, de nyugtalan vére újabb kalandokba sodorja; rövidesen innét is menekülni kénytelen. Pármán át hazájába visz az útja. Megnősül. Eleinte templomi képeket, freskókat fest, de rövidesen az udvari festő fölíggyel rá és már mint Don Francisco az udvari festő kerül össze élete nagy szerelmével, a ragyogó szépségű, szabadszellemeű, kacér Alba hercegnővel. Az andaluziai hegyek között eltöltött szerelmi nászutát azonban tragikus esemény zavarja meg. A festő elveszti hallását. Megsüketül. Betegsége, eikeseredettsége, szerelmi csalódása, családi élete, a spanyol udvari intrikák, a forradalom, a szerencsétlen napoleoni háborúk és a vegletekig nyomorgatott nép szenvedései a művészi átélés miszticizmusba hajló magasztosságai és mélységei felé ragadják. Süketségének hozzáférhetetlen esendjén is áthatol az elliptor spanyol nép jajkiáltása és az eszményeiben csalódott Don Francisco De Goya, a 17. század végének festőóriása az aggyastyánkör küszöbén, magányosan elindul új hazát keresni...

Manfred Schneider regénye színesen és gazdagon hangszerezett korrajz a francia forradalom hatása alatt ébredő és a napoleoni háborúk viharáiban vergődő Spanyolországról, amely még feje fölött érzi az inkvizíció denevéreinek szárnyuhogását. Keresztes-kiadás.

Jubilál a Nemzeti Könyvtár

A Nemzeti Könyvtár másfél-száz darabja áll készen — 134 már meg is jelent, az első kilencven kötet pedig egy szálíg elfogyott! Nem kis jubileum ez, mert hiszen ha nálunk egy ilyen komoly szándékú irodalmi kezdemény az első tíz szám kísérletén túljut, már az is eseményszámba vehető. A Nemzeti Könyvtár azzal a céllal indult útnak, hogy a régi „Ólós Könyvtár” és „Magyar Könyvtár” nyomdokába lépjen, sőt azt sokkal tisztább nemzeti szándékkal helyettesítse. Ez a két sorozat a háború előtti polgárság „kulturáldrajzáról” ad érdekes képet, de kiválasztási szempontjai kissé sznob módjára érvényesültek — igaz, hogy így is ijjükori olvasódühünk legjobb kielégülését találtuk meg bennük. De a polgári olvasóközönség kielégítése helyett a Nemzeti Könyvtár olvasóságánál és egész belső szerkezeténél fogva egy egészen más céll tűzött ki indulásakor maga elé: azt a réteget akarta nemzeti irodalmi táplálékkal ellátni, amelyik ép-pen csak „megjertözött” az olvasószomj látától, de éppen penze nincs azt kielégíteni megfelelő, igényesebb szellemi táplálékokkal! A külföldi ilyen kísérletek, az Everyman's Library vagy a Tauchnitz-kiadványok és a Sammlung Göschen vagy az Universal Bibliothek mögött millió olvasó tömegek álltak s ezért ezek a vállalkozások magától értetődően sikerültek. Nem lehet meghatódás és büszkeség nélkül nézni, hogy a magyar olvasóközönség — szorosabban a parasztság és a kispolgárság — olyan élénken reagált ezekre a szép könyvekre, hogy idáig érték s mint a teljességgel elkelt számok bizonyítják — nem ráfizetéssel!

Ez a sorozat nagy értékekkel gazdagította irodalmunkat, illetve olyan tőjékozottat nyújtott a magas kultúra jennsíkjaiból távolító szegényebb néprétegeknek, mint egyetlen más sorozat sem! A tényleges műveltség nem merülhet ki szaktudományi ismeretek elsajátításában, a nemzeti szépirodalom legalább olyan szeres kelléke a nagytömegek műveltségének, mint a tudományos alkotások. E.

AZ EMBERBARÁT

IRTA : TURI TURGONYI ANDRÁS

Az emberbarát kényelmes léptekkel sétált a napfényes utcán és elgondolkozva lóbálta vékony sétatöbtyét. Néha mélan füttyörészgetett és élvezte a napot, amely tavaszi fényáradattal öntötte el a porszínű aszfaltot. Az egyik utcakeresztezésnél nagyobb cso-

portot látott. Csupa szegény, rongyos embert, akiknek fejét ócska sportsapka vagy betört tetejű keménykalap fedte. Szótlanul álldogáltak kettesével-hármasával s néha bágyadtan a nap felé emelték arcukat.

IA-33
pudert
használok

PUDER
IA-33
Schwarzlose SÖHNE

J.F. SCHWARZLOSE FIAI
BUDAPEST

— Maguk mire várnak itt? — szólította meg egyiket az emberbarát.

— Munkára — felelte félvállról a kérdező, egy csámpáscipőjű, kurtanadrágos fiatalember.

— Aztán ki osztja be magukat? — érdeklődött tovább az emberbarát.

— A felügyelő úr.

Az emberbarát elgondolkozott. Egészen rövid ideig, aztán a fiatalemberhez fordult:

— Ebédelték már?

— Még nem.

Az emberbarát leszámolt négy embert és intett a kezével.

— Jöjjenek velem.

A négy ember megindult s az emberbarát a szemben levő előkelő vendéglőbe vezette őket.

— Négy komplett ebéd — utasította a pincéert.

Az emberek nekiláttak és falánkan falatoztak.

A furcsa vendégek láttára elősietett a tulajdonos és a vendéglátó mellé állott:

— Ez igazán szép dolog uraságotól — mondta. — Csak az a kár, hogy azok a többiek kint nem ehetnek.

Az emberbarát ránézett. A kis, kövér tulajdonos arcán furcsa mohóság csillogott s a tekintete kapzsin tapadt a kívülmara-dottakra.

— Miért ne — szólott az emberbarát.

— Ehetnek azok is.

— Behívjam őket? — udvariaskodott a vendéglős.

— Hívja.

A húsos emberke azonnal az utcára rohant és még tíz rongyos embert cipelt magával. Az újonnan jöttek elé új porciókat raktak és most már ők is nekiláttak az étkezésnek.

Az emberbarát jóindulatú elégedettséggel nézte az éhes embereket s arcára a keresztényi jótett boldog bösesége ült.

A vendéglős most már tovább merészkedett.

— Még négy ember van odakint, nagyságos uram, — szólította meg mézédés mosollyal. — Behívjam őket is?

S rögtön indult is az ajtó felé. A bentlévők éppen befejezték az ebédet és egyesek már a sörüket itták, mások a rendelt finom cigarettára gyujtottak.

— Várjon, majd én — intett az emberbarát és ruganyos léptekkel a szabadba sietett.

Egy pillanatra még elébe villant a tulajdonos mohóságtól sugárzó széles, vörös arca, aztán intett egy arra haladó taxinak, beült és filozófikus mosollyal elrobogott.

A FARADT LÁBAM

Megszabadul

összes lábbántalmaitól,

ha lábait jó

Szent Rókus lábsós fürdőben

áztatja. Elmúlnak a fagyások, a fagydagatok, tyúkszemek, bütykök, bőrkeményedések, feltörések, puffedések, a láb mintegy ujjászületik. A felszabaduló oxigényöngyök felüdítik a legfáradtabb s legelkínzottabb lábakat is. — **MINDENÜTT KAPHATÓ!**
MÁS KÉSZÍTMÉNYT NE FOGADJON EL!

A nők bajusza és szakálla

és többi testrészen az előnytelen szőrkinövés eltörzst, öregít és a férfiakra kiábrándítólag hat.

A „NIPPON“ japán szőrtelenítő ezen hibákat fájdalommentesen eltünteti. **Ida K. úrnő írja nekünk:** „Mai napig nem mertem társaságba járni, anynyira feszélyezett a szőrkinövés karomon és arcomon. Minden reményem elveszett, mikor barátnőm felhívta figyelmemet az önök szőrtelenítőjére. Ezen páratlan hatású szer néhány perc alatt eltüntette szőrkinövéseimet és utána testem bárszonyosan üdévé vált.” **Hatásáért felelősséget vállalunk.** Eredménytelenség esetén a pénzt visszatérítjük. **Szétküldés diszkrét. Ára: 4.90 P., két tégely ára 7.50 P.** Teljes kúra (három tégely) ára 9.60 P. — „VALERIA” vegyipar, Budapest, VI., Szonydy-u. 22./R. N. 179.

az olvasó rovata

LEVELET KÉRNEK :

- Tábori posta P. 480-ről :**
Orosz Miklós honv.
Porcelán István honv.
Veres János honv.
Kulesár József tiz.
Fedorják László honv.
Mihalik Antal honv.
- Tábori posta L. 450-ről :**
Urbancsik László honv.
- Tábori posta V. 615-ről :**
Orosz János honv.
Demjén Béla honv.
- Tábori posta C. 409-ről :**
Szatmári Sándor őrm.
- Tábori posta V. 167-ről :**
Kecsnayai Antal honv.
- Tábori posta B. 330-ről :**
Ferenczy Ferenc tiz.
Krohák János tiz.
Krankó János honv.
Uhrin Vendel honv.
Csikos József honv.
Zselyiznik János honv.
- Tábori posta K. 655-ről :**
Pesti Ferenc honv.
- Tábori posta 313-ről :**
Kürpáti Zoltán őrv.
- Tábori posta 366-ről :**
Bodroghy Béla zls.
- Tábori posta K. 623-ről :**
Bedenczky Sándor honv. és társai.
- Tábori posta K. 916-ről :**
Hegyivadászok.
- Tábori posta M. 393-ről :**
Nagy Gábor szkv.
Szakai János tiz.
Csősz Mihály tiz.
Lember Ferenc tiz.
Fülöp Gyula honv.
Nemethy Győző tiz.
- Tábori posta F. 275-ről :**
Hamory Márton honv.
- Tábori posta K. 264-ről :**
Vereb József honv.
- Tábori posta K. 334-ről :**
Endes Sándor honv.
Somogyi János honv.

Tábori posta D. 788-ről :

Csermak Alfréd őrm.
Kovács László szkv.
Gallo Mihály tiz.

Tábori posta A. 917-ről :

Sir Géza honv.

Tábori posta M. 433-ről :

Tungel Imre tiz.
Kovács Árpád szkv.

Tábori posta Z. 902-ről :

Szlovák Pál tiz.

Tábori posta V. 788-ről :

Bazsó József honv.

Tábori posta L. 370-ről :

Domonkos Ferenc őrm.
Madarász János szkv.

Tábori posta B. 670-ről :

Greizer Béla honv.

Tábori posta B. 500-ről :

Koza Géza honv.
Hidveghy Pál őrm.

Tábori posta 281-ről :

Suszter József őrv.
Bazóki Sándor tiz.
Diens Máttyás őrv.

Tábori posta Z. 392-ről :

Tóth Sándor őrv.

ÜZENETEK :

Tungel Imre tiz. és Kovács Árpád szkv. M. 433-ről értesítik szüleiket és ismerőseiket, hogy nincs semmi bajuk.

Juhász László, Tp. 165-ről üzeni Jankovits Katalinnak, Bezdánra, hogy sokat gondolt rá és kezesőkjét küldi.

Új, Győrössy Sándor őrv. a B. 733-ről üdvözlöi szüleit és ismerőseit. Levelet vár.

Cseke Mihály a Tp. K. 570-ről üzeni Gyulára szüleinek, testvéreinek, jóbarátainak, hogy jól van. Kéri sürűbben írjanak.

Profelá Vilmos szkv. a Tp. L. 362-ről üzeni Csáktornyára: Drága jó Anyám és édes kis Feleségem nagyon vigyázzatok kislányra és mindenre! Jól vagyok, egészséges, sokat gondolok rátok. Csókollak mindnyajátokat.

Koza Géza honv. a Tp. B. 500-ről üzeni szüleinek Nagyvaradra, hogy jól van, egészséges és sok levelet vár.

Stágl Pál szkv. a Tp. L. 362-ről üzeni: Drága jó Édesanyám, születésnapodra fogadd szívből jövő jókívánságaimat. Leveletet nagyon várom, mindnyajátokat sokszor csókollak, Pali.

Magyar könyvnapok: június 1, 2, 3

A FORRÁS-NYOMDA ÚJ IFJUSÁGI KIADVÁNYAI:

Mándy Iván: *A nagyenyedi diák*

A magyar festőművészet büszkeségének, Barabás Miklósnak ifjúsági regény alakjában feldolgozott életregénye. Ahogyan ez a nagy művész dolgozott és küzdött legzsengőbb gyermekkorától kezdve, csak hogy felszínen tarthassa magát és kifejleszthesse a lelkében szunnyadó képességeket, az nemcsak csodálatra készíti az olvasót, de örök példátul szolgálhat a könnyen esüggédőknek.

Az igen érdekesen feldolgozott regényt különösen becsessé teszi a kuitúrtörténeti háttér: a nagyenyedi Bethlen-kollégium diák-seregének egyszerű, küzdelmes, de igen öntudatos és acélosra edző életmódja. Olyan könyv ez, melynek minden magyar fiú asztalán ott kellene lennie.

Könyvnapj ára P 10.—, könyvnap után P 12.—

Kovács Ferenc: *Ötkenyeres Erézi és más mesék*

Kovács Ferenc nevét nem kell bemutatni a magyar közönségnek. Eddigi munkái arról tanuskodnak, hogy jótollú író és mélyérzésű poétalélek.

Mesegyűjteménye, melyet az 1944. esztendő könyvnapja nyújt felejtetőül és pihentetőül e nehéz időkben, maradandó értékű irodalmi alkotás. Olyan gyöngyszemek vannak benne, melyek méltók rá, hogy e kötetből kikerülve, az iskolai olvasókönyvekben foglaljanak helyet.

Örömmel üdvözölhetjük meseirodalmunknak ezt a legújabb, kiváló szépségű alkotását.

Könyvnapj ára P 7.—, könyvnap után P 8.60.

Saadghyné Zorád Eta: *Mesélj valamit!*

A magyar meseirodalom egy újabb, gyönyörű kötettel gyarapodott. Az ismertnevű írónő páratlan érzékkel és mesélőképességgel mondja el kicsinyeinknek kevésbé ismert népmeséink legszebbjeit. Az összeválogatás jóízűsére vall. Nyelve, elbeszélő módora kitűnő. Nemesak a gyermek, hanem minden szívet szerető felnőtt is örömet találhatja a pompás könyvben, mely különösen ajándékozási célokra alkalmas.

Könyvnapj ára P 7.—, könyvnap után P 8.60.

Az itt felsorolt művek beszerezhetők a Forrás-könyvesboltban, Budapest, VII. ker., Dohány-utca 12 sz. alatt és minden könyvkereskedésben. Megrendeléskor ajánlatos a vételár előzetes beküldése, mert utánvétellel való küldés a szállítást megdrágítja.

A DÉLIBÁB HUMORA

Ügyes emberek

Ismert szlnésznünk kisfia nemrég hozta haza évvégi bizonyítványát. Ebben a bizonyítványban bizony volt néhány hármás is. A színész dühösen kérdi a fiától.

— Szerinted ez remek bizonyítvány.

A gyerekek ránéz az apjára, aztán óvatosan így felel:

— Remeknek nem remek, de annál mindenestre jobb, mint amilyen kritikákat te a legutóbbi szereped után az újságoktól kaptál.

Villamoson

— Köszönöm uram, hogy átadta a helyét.

— Oh nagyságos asszonyom én még a régi világból való gavallér vagyok. A mai fiatal emberek csak csinos, szép nőknek hajlandók átadni helyüket.

— Nem értem minek tartod ezt a disznót. Nincs gyapjúja, nem ad tojást s nem jó házőrzőnek sem. (Tribuna)

Fiatal házások

— Hogy ízlik a házasság, öregem?

— Nagyszerűen. Egész nap társasjátékokat játszom a feleségemmel.

— Milyen társasjátékokat?

— A feleségem főz, én pedig evés közben megpróbátom kitalálni, hogy mi lehet az, amit főzött.

Ügyetlen ember

— Milyen ember Gizi vőlegénye?

— Csinos fiú, de van egy hibája. Nagyon ügyellen, nem tud kártyázni.

— Ez baj, hogy nem tud kártyázni?

— Hogyne lenne baj, amikor folyton kártyázik és veszít.

Siker

— Igaz, hogy ennek a Balambérnak az új verseit kétszer annyian olvassák, mint azelőtt?

— Igaz.

— Mi ennek az oka?

— Megnősült.

Tűzkárosult

— Öregem adj kölcsön tíz pengőt. Teljesen leégtem, még a felöltöm is odaveszett.

— Itt a tíz pengő. Hol történt a tüzeség?

— A leégés? Tegnap a löversenyen.

— Ez a kabát szűk egy kiesít.

Adjon egy másikat.

(Ric et Roc)

Jószívű gyerek

— Papa, volna egy pengőd egy szegény, nagyon öreg ember számára.

— Itt a pengő. Hol van ez a szegény, öreg ember?

— Lenn az utcasarcon, cukrot árul.

A Szerkesztőség üzeni

Ba nem kért kéziratosokat, rajzokat, fényképfelvételeket vissza nem küldünk, még nem őrünk, azokért semmiféle felelősséget nem vállalunk. Kérdésekre csak a rovatban válaszolunk, levélben még válaszbelég beküldése esetén sem adunk választ. Csak egy kérdésre válaszolhatunk. Művészek és közéleti szereplők lakcímet, telefonszámát nem közölhetjük. Magánéletüket érintő kérdésekre nem válaszolunk.

Aranykalász. Kezdetnek sikerült vers. — Rogotz Mária. Mi sem mondhatunk többet, mint az újságok közlése.

— E. P. Budapest. Sajnos, nem közölhetjük. — A halál megoldotta. Inkább riport, mint novella. — Seres Károlyné. Helyszúke miatt sajnos, nem közölhetjük levelét.

— Kócsó József. Négy középiskola szükséges. — H. M. Kassa. Gyöngé vers. — Ottó.

Levelét helyszúke miatt nem közölhetjük; versei még nem kiforrottak. — Kislány. Csak pontos cím esetében közöljük üzenetét. — Benkő Ilona, Keeskemét. Talpraesett, okos levelét örömmel olvastuk.

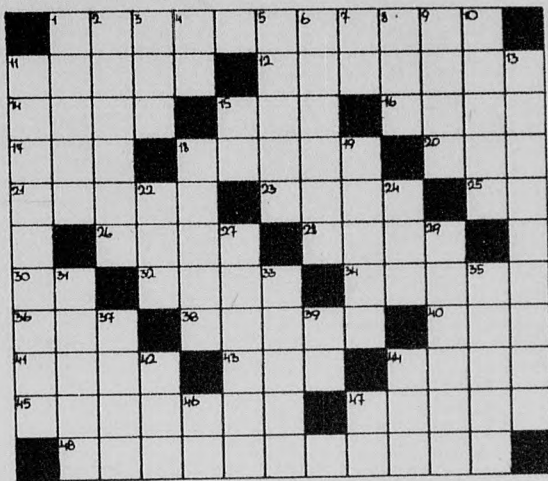
Helyszúke miatt nem közölhetjük, habár szívesen tenénk, de gondolatait továbbítottuk az illetékeseknek. — Káldi Antalné, Ujpest. Mindenben helyeseljük elveit és már több ízben szövegátettük. — Egy keeskeméti lány. Ne adjon a felelőtlen pletykákra. — Jégfelhők. Érdekes novella sajnos, rengeteg anyagunk van. — Völgyi László, Ujpest. Feltétlenül tehetséges írás, fejlődésképesnek tartjuk. — V. M. Állandó rovatvezetőnk van, tehát rejtvényét nem használhatjuk. — Mohai János tiz. F. 358. Kedves vers, de még nem közölhető. — Pörrl Judit, Debrecen. Levelét helyszúke miatt nem közölhetjük, de kérését továbbítottuk. — Seres Károlyné, Kiskunfélegyháza. Okos hozzászólását helyeseljük. — Baráth Béla, Szatmárnémeti. Kissé elkésve kaptuk kézhez levelét.

Felelős szerkesztő: BIBÓ LAJOS Szerkesztő: DÁLOKY JÁNOS

Felelős kiadó: PAIZS GÉZA. Kiadótulajdonos: FORRÁS Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt., Budapest, VII., Dohány-utca 12

KERESZTREJTVÉNY

Vízszintes sorok: 1. A gyermekirodalom kedveshangú művelője (+). 11. Felvidéki vármegye. 12. Papi méltóság. 14. Emmi ad a babának. 15. Ipari növény. 16. Becézett leánynév. 17. Csöcselék — angolul. 18. Kiváló adásvételi alkalom. 20. Erdei gyümölcs. 21. Hivatali munkahely. 23. A Duna a Fekete-erdőben. 25. Japán játék. 26. Balkezes. 28. 1944-ben. 30. Az arzén vegyjele. 32. Lola, operanékesnőnk. 34. Iskolatípus. 36. Ruha, öltözk. 38. ... Novarro (egykori híres filmszínész). 40. Indogermán (iráni) nép. 41. De Valera népe. 43. Vallásrövidítés. 44. Lepketojás. 45. Éles női hang. 47. Szín. 48. A Vig-színház nagysikerű darabja volt.

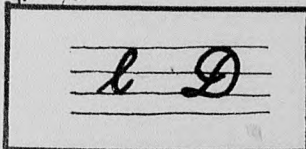

Függőleges sorok: 1. Nem fél senkitől. 2. Az alyvilág legsötétebb része. 3. Szükség — németül. 4. Betű fon. 5. A Pogányok híres hegedűse. 6. Füllyművész madár. 7. Betű fon. 8. Régi súlymérték. 9. Ilyen a falevél. 10. A yarjú a jegenyén. 11. Függőkertjéről híres asszír királynő. 13. Keosi kardalköltő (556—468). 15. Éneklő szőcska. 18. Apa — németül. 19. Németül beszélni? 22. Elrejt. 24. Világtáj. 27. Noé kikötőhelye. 29. Erdélyi szél. 31. Mohamed le-szármasztójainak címe. 33. Az Árpádház mon-

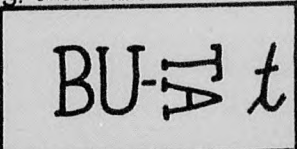
dai ősanja. 35. Hosszmérték. 37. Ruhadarab. 39. Angol viszonzó. 42. Személynévmas többese. 44. Őt — szerbül. 46. A 2. személy 4. Vencel Éva névbetűi.

BETŰREJTVÉNYEK

1. Napszak:

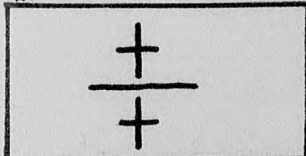
3. Oktávai válasz:

5. Evészalábú madár:

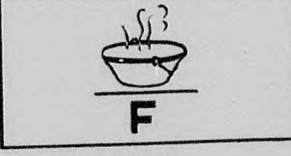
2. Összabozd:

4. Nejd még megkönyvez:

6. Így kell sok dolgot okosan elintézni:

A mult számban között kereszt-rejtvény helyes megfejtése

S Z E R E N C S É T L E N
E K E R E S E T E M E
R E N E V E I J E M
E L Á D E R E S K R E
G E R E Z E G M I E S
S I K E R E A M A N D I
Z N O B T Á L I Z E N
E T L L E B I R Ó T E
M E H U S É T E L I V
L B Á N B É Á T A E
E G Y M Á S M E L L E T

A 22. szám betűrejtvényeinek megfejtése

1. Bársony. 2. Káptalan. 3. Kétes elem.
4. Kipereg. 5. Sors. 6. Maradvány.

A DÉLIBÁB előfizetési ára: negyedévre 6 pengő, félévre 11 pengő 80 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 50 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII. Dohány-u. 12. Telefon: Szerkesztőség: 225-461. Kiadóhivatal (reklamációk): 223-382, 423-771. Postatakarékpénztári befizetési lap száma: 9244.

Forrás Nyomdai Műintézet és Kladvállalat Rt. mélynyomása, Budapest

Ha kiolvata a DÉLIBÁB-ot, küldje ki a frontra harcoló katonáinknak. Továbbítja a Vöröskereszt Budapest, VIII. ker., Baross-utca 15

Déliháb

BIZTOSÍTÁSI BÉLYEG

Csakis ez a bélyeg igazolja, hogy Ön biztosítással kapcsolatos heti vevője ezen lapnak. Ne fogadja el a lapot, ha ez a bélyeg nincs rányomva!

Solvolith
fogkrém